

AKO SA ZMENÍ HRISKO NA GESSAYOVEJ? SAMOSPRÁVA SA PÝTA OBYVATEĽOV

STR. 8

KAUZA MILIÓNOVEJ SPRENEVERY: KLÚČOVÉ OTÁZKY A ODPOVEDE

STR. 6

Bývalý zamestnanec úradu čaká na verdikt vo väzbe. Hrozí mu tri až desať rokov. | Ilustračné foto: Ivana Vrabľová

MED Z OSUSKÉHO ULICE

Už viac ako rok robia návštevníkom Petržalskej klubovne aktívnych seniorov a obyvateľom lokality Zrkadlový háj spoločnosť dve včelie rodiny. Nápad založiť tu miniatúrnu petržalskú včelnicu vznikol ako „bočný projekt“ študentov univerzity 3. veku na Ekonomickej univerzite v Bratislave (EUBA).

„Pri klubovni je na to perfektné prostredie. Je tam veľká, nádherná záhrada

– stará sa o ňu pán Gajda s manželkou – veľké lípy, agáty, gaštany a v okolí množstvo balkónov, kde Petržalčania pestujú kvety. Skrátka – ideálne podmienky,“ hovorí Dušan Jankovič, ktorý sa spolu s Ľubomírom Jakabom stará o úle v areáli klubovne petržalských seniorov.

STR. 14 – 15

ŠKOLÁCI Z PANKÚCHOVEJ SA BUDÚ UČIŤ NA ČERSTVOM VZDUCHU

Mestská časť buduje už štvrtý atletický ovál, na základnej škole pribudne aj exteriérová ekoučebňa.

STR. 9

KNIŽNICA KONEČNE ZÍSKA SKUTOČNÝ DOMOV

Po desaťročiach provizórií bude mať Knižnica Petržalka dôstojné sídlo. Verejnosť by ju mohla začať využívať začiatkom roka 2026.

STR. 10

POTÁPAČI VYLOVILI Z DRAŽDIAKA 800 KÍL ODPADU

Veľký Draždiak má za sebou opäť jarný detox. Ako každý rok pred začiatkom sezóny sa o to postarali potápači zo **Spolku ochrancov vôd Octopus** pod vedením **Tomáša Rácza**, ktorí začiatkom mája vyčistili jeho dno i brehy. Okrem už tradične mŕtvych tiel rýb, sklenných fliaš, plechoviek či iného drobného odpadu z jazera vytiahli napríklad detskú trojkolku obrastenú ulitníkmi, železný rebrík s mrežou či obrovskú kovovú cievku. Nechýbali rybárske háčiky, vlasce, črepy, časti športových potrieb alebo oceľové laná.

Pätnásti potápači, pracovný čln a mobilní zberači na brehu za dva dni odstránili približne 800 kilogramov odpadu. Na bezpečnosť dohliadali Slovenský rybársky zväz a Mestská polícia Bratislava, o odvoz a likvidáciu sa už tradične postarali petržalskí makači.

Silvia Šimeková Trojkolku obrastenú ulitníkmi aj železnú cievku vytiahli potápači z Draždiaka. | Foto: Tatiana Šeliga

ZLATÉ VEDRO 2024: PETRŽALKA SA ŠPLHÁ HORE

Portál **Odkazprestarostu.sk** už pätnásť rokov pomáha obyvateľkám a obyvateľom s riešením podnetov naprieč Slovenskom. Okrem toho každoročne hodnotí, ako na ne samosprávy reagujú.

V ankete za uplynulý rok Petržalka bodovala. V kategórii **Komunikácia s obyvateľmi**

(mestá nad 20 000 obyvateľov) sa spomedzi 36 samospráv tím petržalských podnetárov Jana Ryzá a Andrej Lupták z 3. na 2. miesto, pričom prvý raz predbehol aj tradične silného hráča – **Mesto Trnava**. Zlato opäť obhájilo Hlavné mesto SR Bratislava. Blahoželáme!

Silvia Šimeková

Komunikácia s obyvateľmi na portáli Odkaz pre starostu za rok 2024 v kategórii samospráv **nad 20 000 obyvateľov**

- 1. Bratislava
- 2. MÚ Petržalka
- 3. Trnava

Zlaté vedro 2024

odkaz pre starostu

Dobrovoľníci z Kooperatívy zveľadili aj areály materských škôl. | Foto: MiÚ Petržalka

POMOC, KTORÁ MÁ ZMYSEL

Pätnásť lokalít, takmer 250 dobrovoľníkov a obrovský kus práce. Tak vyzerala brigáda **zamestnancov poisťovne Kooperativa**, ktorí si na svoje dobrovoľnícke aktivity vybrali práve petržalské zelené sídlisko.

Začali už koncom marca v **Stredisku sociálnych služieb Petržalka** na Mlynarovičovej – areál i okolie vyčistili od lístia, konárov a neporiadku.

V apríli a máji pomáhali zveľadiť materské a základné školy

v správe mestskej časti – maľovali ploty, múriky, ihriská, čistili a skrášľovali areály.

A nevynechali ani verejné priestranstvá, napríklad Veľký Draždiak a jeho okolie, viaceré vnútrobloky a ďalšie lokality, ktoré podrobili kompletnej očiste. Ďakujeme.

Silvia Šimeková

ŠKOLSKÝ KOLOBEH: ZELENÉ SRDCE BIJE NA HOLÍČSKEJ

AKTUÁLNE
Základná škola na Holíčskej 50 je súčasťou medzinárodnej iniciatívy **Zelená škola**, ktorá sa zameriava na podporu environmentálne uvedomelého správania a udržateľného životného štýlu. V rámci tohto programu sa aktívne zapája do rôznych ekologických projektov a vzdelávacích činností, ktoré prispievajú k zlepšeniu školského prostredia.

Jednou z kľúčových oblastí je dôsledné triedenie odpadu. Rovnako dôležitou súčasťou je aj rovesnícke učenie či pravidelné upratovanie školského areálu a jeho okolia. Škola si vytvorila vlastného maskota pre Zelenú školu, ktorý vznikol z recyklovaných materiálov.

ZŠ Holíčska zorganizovala aj ďalšiu komunitnú akciu. Inšpirovaní myšlienkou projektu **Kolobeh**, ktorý v Petržalke založila **Mary Rigan** a ktorý dáva ľuďom možnosť darovať nevyužívané

Účasť v programe Zelená škola posilňuje environmentálne povedomie a zodpovednosť celej školskej komunity na Holíčskej 50. | Foto: ZŠ Holíčska

vecí tým, ktorým ich môžu vyžiť, sa rozhodli zorganizovať podujatie s názvom **Školský kolobeh**.

Ten debutový sa konal na školskom dvore **20. mája**. Ľudia priniesli veci, ktoré už nepotrebovali, rozložili ich na deku a ak sa niečo niekomu zapáčilo, mohol si to

vziať. Na akciu prišlo mnoho ľudí, ktorí sa zbavili nepotrebných vecí a odniesli si domov nové. Všetci odchádzali s dobrým pocitom, že dali mnohým veciam nový život.

Kristína Timčíková a žiačky 5.A
Ema H., Sarah Š., Dáša D.

KOSÍME UŽ TRETÍKRÁT

V Petržalke odštartovala 12. mája už druhá z minimálne piatich hlavných plánovaných fáz tohtoročnej kosby, ku ktorým treba pripočítat aj takzvané prípravné, čiže nulté kolo kosby.

AKTUÁLNE
V uliciach je vyčlenených 26 pracovníkov na strojovú kosbu, ďalších deväť kosí ručne. Asistenciu a čistenie plôch následne realizuje ešte 15 ďalších pracovníkov. K dispozícii je celkovo 26 strojov, pričom ďalších šesť je pripravených v zálohe. Petržalka realizuje kosbu výlučne na pozemkoch vo svojej správe, teda na viac ako 1,7 milióna štvorcových metrov.

Trávnaté plochy v majetku a v správe magistrátu sú kosené v režime Hlavného mesta SR Bratislava. Všetky dôležité informácie nájdete na webe petržalka.sk/kosba.

Mária Halašková

INZERCIA

MINISTERSTVO
PODOHOSPODÁRSTVA
A ROZVOJA VIDIEK
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

VYBEHNITE S RODINOU NA

DOSTIHY

15 JÚN

29 JÚN

TURFKARTA2025

Ušetríte celosezónnou
permanentkou

www.zavodisko.sk

MILIÓNOVÁ SPRENEVERA V PETRŽALKE: KLÚČOVÉ OTÁZKY A ODPOVEDE

V piatok 16. mája vtedy ešte starosta Petržalky **Ján Hrčka** na tlačovej konferencii oznámil, že na úrade odhalil niekoľkomiliónovú spreneveru. Hlavnou postavou kauzy bol 27-ročný zamestnanec referátu personálnych činností a miezd pre úsek materských škôl a jedální **René H.**, ktorý miestny úrad pripravil minimálne od januára 2023 do apríla 2025 o viac ako 2,5 milióna eur. Na miestnom úrade bol zamestnaný od roku 2020.

Čo všetko dnes o prípade a jeho dôsledkoch vieme?

Podstatou podvodu bolo využitie neexistujúcich (bývalých) zamestnancov úradu, ktorých výplaty prostredníctvom falšovania ich údajov a bankových účtov v informačných systémoch **René H.** posielal priamo sebe. Postupne si zriadil v ôsmich slovenských bankách minimálne 151 účtov, na ktorých spomínané verejné zdroje hromadil a obratom ich zasielal ďalej. Ako mestská časť zistila, v roku 2023 to bolo približne 400-tisíc eur a v roku 2024 až 1,3 milióna eur.

Úrad na možný podvod upozornila Československá obchodná banka (ČSOB) – v máji dala samospráve avízo, aby preverili, kam posielajú peniaze. Paradoxne, iná banka, ktorá **Renému H.** v januári zrušila 65 podozrivých účtov, o tom úrad neinformovala – na iné účty si vďaka tomu v roku 2025 stihol René H. poslať ďalší takmer milión eur.

Vedenie úradu po upozornení ČSOB v utorok 13. mája podvodníka expresne identifikovalo a odhalilo. So zisteniami aj priamymi dôkazmi konfrontovalo **Reného H.**, ktorý sa priznal a bol okamžite odovzdaný polícii.

René H. tvrdí, že je gambler a peniaze buď prehral, alebo ich využil na zaplatenie dlhov/pôžičiek voči „vplyvným ľuďom”.

Dnes už bývalý zamestnanec úradu René H. pripravil mestskú časť o takmer 3 milióny eur. | Foto: TASR

Akým systémom René H. podvádzal?

Podľa informácií z uznesenia Mestského súdu Bratislava I, ktorý **Reného H.** najskôr navrhol stíhať na slobode, ako zamestnanec zrealizoval elektronickú a listinnú úpravu údajov týkajúcich sa vyplácania miezd s doplnením a pozmenením údajov o osobách, ktorým mala byť pravidelná mzda vyplácaná.

„Keď si poslal 80 výplat na svojich 80 účtov, nezobrazilo to tak, že by tam 80-krát bolo jeho meno. Keď posielal fyzická osoba peniaze fyzickej osobe, vo výpise niekedy ukáže meno majiteľa účtu. Keď posielal právnická osoba fyzickej osobe, v rámci našej banky jej systém nikdy neukáže meno fyzickej osoby. Čo sa ale dalo skontrolovať je, že ak mám 560 zamestnancov, teda 560 účtov, k tomu účet Sociálnej poisťovne, účty zdravotných poisťovní, účty na predavky a zrážky, tak viem povedať, že 560 účtov je v pohode. My sme však mali tých účtov aj o 80 viac,” dodal **Hrčka**.

René H. vyexportoval zo systému podklady do bežného XML súboru a odoslal ho na realizáciu platieb účtovnému referátu miestneho úradu. Po nahratí takto sfalšovaného XML súboru do systému banky a vytvorení hromadného platobného príkazu mali možnosť zamestnanci finančného oddelenia vidieť počty aj samotné IBAN-y neoprávnených platieb spolu s oprávnenými platbami na mzdy skutočných zamestnancov. Problém však bol, že túto skutočnosť nikto hlbšie nekontroloval.

Peniaze tak boli de facto obratom vo forme miezd prevedené z bankového účtu mestskej časti na bankové účty, ktorých majiteľom bol v desiatkach prípadoch aj samotný **René H.**

„Mzdovú agendu zamestnancov materských škôl a jedální majú na starosti traja ľudia a každý z referentov pripravoval mzdy skupine približne 180 zamestnancov. Každý si v IT systéme urobil svoju časť práce, žiaľ, práve René H. bol ten, kto za nich trochu robil XML výstup pre účtovný referát. Mala tam byť

parciálna aj krížová kontrola, čo sa zjavne nedialo. Všetci sa spoliehali na to, že robia v jednom systéme a ten nemá dôvod klamať”, upresnil v rozhovore pre denník Pravda **Hrčka**.

Okradol René H. o peniaze konkrétnych zamestnancov?

Nie, zneužil mená a údaje zamestnancov, ktorí už na úrade nepracovali.

Ako je možné, že peniaze nechýbali v rozpočte?

Peniaze v rozpočte “nechýbali”, lebo boli „riadne“ narozpočtované – **Reném H.**, ktorý zadával podklady do rozpočtu za sekciu materských škôl a jedálni. „Ak by mzdy boli napočítané tak, ako mali byť, tak by každý mesiac vyskakovalo, že sa čerpajú viac, ako sa majú. Lenže podklady do rozpočtu dával on a zase ich nikto neskontroloval. Narozpočtoval si, koľko tam má ísť. Bol zdrojom všetkých podkladov a bolo jedno, či išli ako vstup do rozpočtu, alebo ako vstup na úradu. Ani po jednej linke, ani po druhej to nik neskontroloval,“ vysvetlil **Hrčka** v rozhovore pre Pravdu. Prítom stačilo, „keby sa kontrolovalo či sedia pomery čistých miezd k odvodom, to by bolo vidieť, lebo tam rozdiel nebol malý.“ **René H.** na rozdiel od čistých miezd a stravného odvody za fiktívnych kolegov na svoje účty neposielal.

Čo hrozí Renému H.?

René H. bol obvinený zo sprenevery. V prípade preukázania viny mu aktuálne hrozí najvyšší možný trest odňatia slobody na tri až desať rokov. Vyviaznuť však, vzhľadom na nedávne znižovanie trestných sadzieb a poľahčujúce okolnosti, môže aj s podmienkou. Súhaný bude zatiaľ väzobne – rozhodol o tom Krajský súd v Bratislave, ktorý znegoval predchádzajúce rozhodnutie Mestského súdu Bratislava I. Neprijal ani písomný sľub obvineného, ani peňažnú záruku jeho matky vo výške 15-tisíc eur.

Kto je René H.?

René H. (27) pracoval na Miestnom úrade Petržalka od októbra 2020. Kolegovia ho opísali ako nekonfliktného, príjemného a sympatického. Ani po jeho priznaní pred svedkami niektorí neverili, že by takýto podvod dokázal roky pred ich očami organizovať.

Aké sú dôsledky kauzy?

Okamžite po zistení sprenevery boli prepustení dvaja priami nadriadení **Reného H.** – **Andrea Verecká**, už bývalá zástupkyňa prednostu pre agendu personalistiky a miezd a **Michal Belányi**, bývalý vedúci daného referátu, ktorý na tejto pozícii na jeseň 2024 nahradil práve Vereckú. V piatok 16. mája o kauze informoval **Hrčka** na tlačovej besede. „Necítim sa byť vinný, ale rozhodne sa cítim byť politicky zodpovedný,“ uviedol a zároveň

oznánil, že k 31. máju odstupuje z funkcie starostu. „Škoda spôsobená našej samospráve konaním tohto bývalého kolegu, obvineného a verím, že čoskoro odsúdeného kolegu, však nemusí byť konečná. Aj dnes na našom úrade prebiehajú mnou iniciované procesy, ktorými spätne prechádzame mesiac po mesiaci, a to pre dôkladnú kontrolu až do roku 2019, kedy som z rúk petržalskej verejnosti po prvýkrát prevzal mandát starostu,“ uviedol na tlačovej konferencii **Hrčka**. O pár dní dodal, že suma podľa ich interného auditu nepresiahne 3 milióny eur.

Aké kroky k náprave aktuálne podnikol miestny úrad?

„Na miestnom úrade sme odo dňa odhalenia podvodu a odovzdania vinníka rozbehli náš interný audit. Okrem toho sme okamžite prekopali postup pri vyplácaní miezd, a teda už nie je možné týmto spôsobom mzdy falšovať a vyplácať. Rovnako sme si na prvé dni prizvali aj externú pomoc v podobe analytikov a tiež spolupracujeme s externými spoločnosťami, ktoré nám dočasne pomáhajú so zabezpečením výplaty miezd na danom úseku. Okrem toho sme kolegom poskytli bezplatnú psychologickú pomoc odborníkov z Modrého anjela a IPčka. A v neposlednom rade v plnej miere a proaktívne interne, aj s útvarami miestnej kontrolórky, prešetrujeme všetky okolnosti podvodu. Vždy aj v spolupráci s orgánmi činnými v trestnom konaní. O ďalších zisteniach a krokoch hneď, ako to je možné, budeme, samozrejme, informovať aj verejnosť,“ priblížil **Ján Karman**, zástupca bývalého starostu **Hrčku**, ktorý na **Reného H.** za mestskú časť hneď po jeho zadržaní podal aj trestné oznámenie spolu s dôkazmi.

„Za nás je určite prijateľné, že úrad sa napríklad v tomto čase rozhodol spracovávať mzdy externou agentúrou. Podobne aj oceňujem oslovenie nezávislých externých konzultantov v rámci kontroly mechanizmov. Už na verejnej mimoriadnej finančnej komisii sme tak mali p. **Bošňáka** aj zástupkyňu externej právnej kancelárie, ktorí nám vysvetľovali podrobnejšie aspekty vzniku podvodu, ale aj prvé identifikované problémy v rámci neexistujúcich kontrolných mechanizmov,“ reagoval predseda klubu petržalského zastupiteľstva Team Bratislava/Progresívne Slovensko (TB/PS) **Pavol Škápik**.

Bude vykonaný hĺbkový audit?

Poslanci z klubu TB/PS požiadali na mimoriadnom zasadnutí zastupiteľstva, ktoré zvolal **Hrčka** na 21. mája 2025, o vykonanie hĺbkového auditu (forenzný finančný, právny, manažérsky i personálny) zameraného na roky 2019 – 2025. Na jeho realizáciu navrhli z rezervného fondu vyčleniť 300-tisíc eur, požiadavka bola aj súčasťou uznesenia zo zastupiteľstva. „Naším zámerom určite nie je presadzovať taký audit, ktorý by mal znefunkčňovať úrad. Krúdež takmer 3 % ročného rozpočtu mestskej časti je v prvom rade tak mimoriadne vážna vec, že dôsledné preverenie tohto zlyhania je nevyhnutný prvý krok. Jednak, aby sa do budúcnosti správne nastavili procesy, ktoré takémuto ničomu

predídu, alebo odhalia oveľa skôr,“ reagoval **Škápik** na obavy, či taký rozsiahly audit neohrozí fungovanie úradu.

Hrčka však napokon uznesenie nepodpísal. Domnieva sa, že uznesenie odporuje zákonu, konkrétne v časti a), kde sa uvádza požiadavka poslancov vyčleniť „na vykonanie forenzného finančného, manažérského, personálneho, právneho a procesného hĺbkového auditu... zodpovedajúcu sumu z rezervného fondu vo výške 300 000 €.“ Ako sa píše v odôvodnení, v rezervnom fonde sa v súčasnosti nachádza “len” 274 127,69 eur. „Určovanie výšky, ako aj následného použitia rezervného fondu je v kompetencii miestneho zastupiteľstva – t.j. starosta nemá v kompetencii (nemôže) schvaľovať navýšenie rezervného fondu a teda postupovať v zmysle predmetného Uznesenia.”

„Uvedomujeme si, že externý audit má význam a je potrebné, aby sme získali nezávislý obraz, ktorý identifikuje a popíše priebeh podvodu i jeho príčiny. Enormný rozsah auditu ako ho navrhli poslanci za Team Bratislava a Progresívne Slovensko však pokladám za unáhlený a nepremyslený. Je potrebné vziať do úvahy aj to, že kontrolu bude vykonávať aj súčasný auditor, miestna kontrolórka, orgány činné v trestnom konaní a možno aj iný kontrolný orgán, napr. Národný kontrolný úrad. Dáva zmysel, aby sa detailne zistili príčiny podvodu a identifikovali nedostatky v kontrolných mechanizmoch. A na ich základe nastavili nové, tak, aby boli schopné v budúcnosti podvod odhaliť. Preto preferujem, aby sme vypracovali žiadanie pre auditorov špecifickejšie, poradili sa s odborníkmi, kde to skutočne má zmysel a nemiňali ďalšie prostriedky mestskej časti bezhlavo na príliš široko definované audit,“ dodal **Karman**.

Škápik tiež vyzval na posilnenie tímu hlavnej kontrolórky, aby mohla účinnejšie dokončiť prebiehajúcu kontrolu miezd zamestnancov úradu, ktorú poslanci zadali v roku 2023. Kontrola sa má predĺžiť až do roku 2025. Požiadal tiež úrad, aby až do vyhodnotenia auditu obmedzil presuny peňazí medzi rozpočtovými kapitolami nad päť percent bez schválenia zastupiteľstvom.

Hrčka po zastupiteľstve pre portál Bratislava.sk reagoval, že problémom je podľa neho skôr zahltenie útvaru kontrolórky množstvom iných kontrol a neurčenie ich poradí podľa vážnosti zo strany zastupiteľstva: „Vzhľadom na rozpočet našej mestskej časti a jej organizáciu platí, že v prepočte na objem verejných zdrojov, ktoré spravujeme, má naša Petržalka viac kontrolórov (3 ľudia pri sumárnom rozpočte cca 100 miliónov, čiže cca 33 miliónov na jedného kontrolóra), ako je tomu napríklad práve na hlavnom meste s jeho stálmiliónovými podnikmi (8 ľudí pri sumárnom rozpočte 800+ miliónov, čiže cca 100 miliónov na jedného kontrolóra).“

Aká je šanca, že sa peniaze vrátia do petržalskej kasy?

Podľa prvotných vyjadrení **Hrčku** by sa to rovnalo „malému zázraku“. Po vzatí **Reného H.** do väzby však krajský súd verejnosť okrem iného informoval, že časť peňazí

„Necítim sa byť vinný, ale rozhodne sa cítim byť zodpovedný,“ uviedol Hríčka, a zároveň oznámil, že k 31. máju odstupuje z funkcie starostu. | Foto: Ivana Vrabľová

sa už polícií a prokuratúre vypátrať podarilo – „a to vo výške **110-tisíc eur**, ktoré sa mali nachádzať na účte jeho partnerky. Ako som informoval hneď po odhalení podvodu, podľa mňa pôvodná verzia Reného o gemblerstve, neexistujúcich peniazoch z ukradnutej sumy ako aj spoluvine nikoho úplne nesedí,“ komentoval **Hríčka**.

Ohrozila krádež chod mestskej časti, resp. rozbehnuté či pripravované projekty?

Paradoxne, napriek takmer trojmiliónovej sprenevere je Petržalka v dobrej finančnej kondícii. **Hríčka** dokázal znížiť zadlženosť Petržalky z 18 percent v roku 2018 na 7 percent v roku 2024. V roku 2023 bol prebytok samosprávy 8,3 milióna, v roku 2024 to bolo 7,3 milióna. Tieto sumy však mestská časť každoročne obratom preinvestuje v množstve projektov, ktorých objem i počet rovnako rastie.

Samospráva teda pokračuje v rozbehnutých projektoch ako rekonštrukcia Športovej haly Draždiak (začala sa koncom mája), obnova školských plavární na ZŠ Holíčska a ZŠ Turrianska a ďalších.

Kto nahradil na poste starostu Jána Hríčku?

Od 1. júna prebrala kompetencie starostu mestskej časti Bratislava-Petržalka 1. vicestarostka **Iveta Jančoková** – až do konania doplnujúcich volieb, z ktorých vzíde nový starosta alebo starostka.

Z komentára k § 13b ods. 4 (Zastupovanie starostu) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov vyplýva, že „zástupca starostu obce sa v prípade zániku mandátu starostu obce stáva plnomocným zástupujúcim starostom obce“. Oprávnenia a povinnosti starostu obce mu prináležia v plnom rozsahu. Na jednotlivých právnych úkonoch sa však podpisuje „len“ ako zástupca starostu obce. Nie je právne prípustné, aby sa zástupca starostu obce podpisoval ako starosta obce, resp. ako zástupujúci starosta obce. Zástupca starostu obce **zostáva legitímne zvoleným poslancom obecného zastupiteľstva**, ktorému zákon na základe poverenia zveril zastupovanie starostu obce v krízových situáciách chodu obce. Za starostu obce sa môže označiť len subjekt, ktorý bol do tejto funkcie riadne zvolený vo všeobecných, rovných a priamych voľbách s tajným hlasovaním.“

Kedy budú doplnujúce voľby starostu či starostky?

Mestská časť podala žiadosť o vyhlásenie doplnujúcich volieb do orgánov samosprávy na Ministerstvo vnútra SR hneď v prvý možný deň, a to **2. júna 2025**. Voľby musí vyhlásiť predseda Národnej rady SR najneskôr 110 dní pred ich konaním.

Bude sa uchádzať Hríčka o znovuzvolenie?

„Pred mesiacom by som vám povedal, že budem stopercentne kandidovať, teraz sa tie veci tak zmenili, že si to musím nechať prejsť blavou. Ľudia v Petržalke rozhodujú, či mi dajú dôveru, alebo nie a keď sa

rozhodnú, že nie, odovzdám s úsmevom kľúče a idem ďalej,“ povedal **Hríčka** v rozhovore pre Postoj.

Je známe, akého kandidáta postaví do volieb starostu či starostky opozícia?

V čase uzávierky júnového čísla Našej Petržalky bolo meno prípadného kandidáta či kandidátky klubu TB/PS neznáme. „Je to prirodzená otázka aj na nás, ako najsilnejší poslanecký klub v miestnom zastupiteľstve. Dnes však ešte nie je známy ani definitívny termín doplnujúcich volieb, čiže na rozhodnutia o kandidatúrach je ešte čas,“ uviedol predseda poslaneckého klubu **Škápik**.

Martina Štefániková

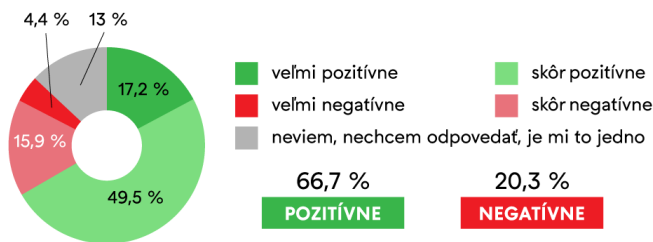
Iveta Jančoková sa stala od 1. júna 2025 1. zástupkyňou starostu poverenou výkonom funkcie starostu mestskej časti Bratislava-Petržalka. Zároveň zostáva poslankyňou miestneho zastupiteľstva (SASKA pre Petržalku), ktorá zastáva aj mandát petržalskej vicestarostky, a to už od konca roka 2021. Zameriava sa predovšetkým na oblasti školstva a sociálnych vecí, ale tiež na prácu so seniormi a vytváranie medzigeneračných projektov. Spolupracuje aj na rozvoji verejných detských ihrísk a športovísk v Petržalke. Je vydatá a má dve deti.

ČO HNEVÁ A ČO TEŠÍ PETRŽALČANOV III.

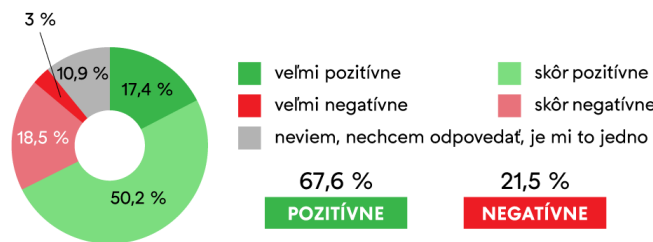
Obyvatelia zeleného sídliska ocenili kvalitu komunikácie miestneho úradu, páčia sa im aj noviny Naša Petržalka.

Súčasťou nateraz posledného prieskumu v roku 2025 boli najmä otázky o komunikácii Petržalky a hlavného mesta s obyvateľmi. Na vzorke **1 000 dospelých respondentov** s trvalým pobytom v Mestskej časti Bratislava-Petržalka ho zrealizovala **agentúra AKO** od **4. do 17. apríla 2025**. Medzi respondentmi mierne prevažovali ženy (55 %), najväčšiu skupinu tvorili 35 – 49-roční (40,5 %) a vysokoškolsky vzdelaní obyvatelia (49,7 %). Kompletné výsledky prieskumov verejnej mienky v rámci projektu nájdete na webe petrzalka.sk/prieskumy.

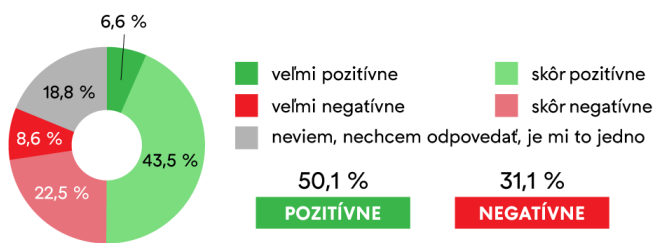
VNÍMANIE KOMUNIKÁCIE S VEREJNOSŤOU ZO STRANY MIESTNEHO ÚRADU PETRŽALKY

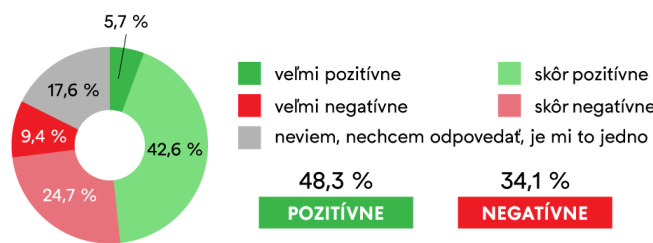
VNÍMANIE KVALITY POSKYTOVANÝCH INFORMÁCIÍ ZO STRANY MIESTNEHO ÚRADU PETRŽALKY

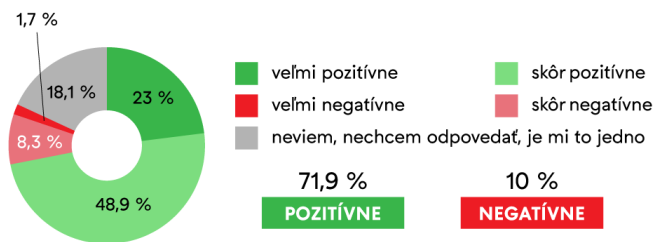
VNÍMANIE KOMUNIKÁCIE S VEREJNOSŤOU ZO STRANY MAGISTRÁTU BRATISLAVY

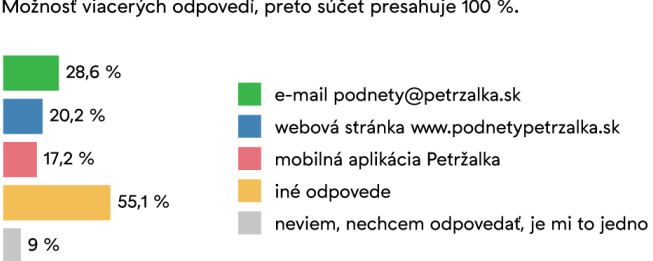
VNÍMANIE KVALITY POSKYTOVANÝCH INFORMÁCIÍ ZO STRANY MAGISTRÁTU BRATISLAVY

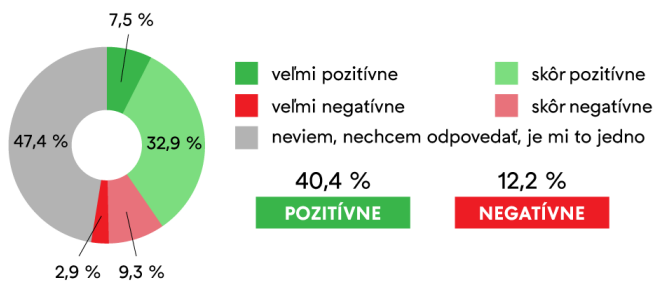
VNÍMANIE KVALITY SAMOSPRÁVNÝCH NOVÍN NAŠA PETRŽALKY Z DIELNE MIESTNEHO ÚRADU PETRŽALKY

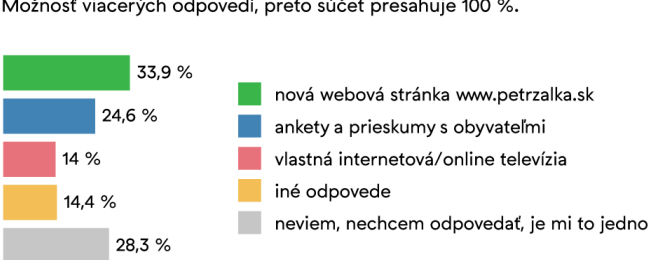
KTORÚ Z MOŽNOSTÍ ZADÁVANIA PODNETOV PRE MESTSKÚ ČASŤ BRATISLAVA-PETRŽALKU POVAŽUJETE ZA NAJEFEKTÍVNEJŠIU?

VNÍMANIE KVALITY INFORMAČNÉHO MAGAZÍNU IN.BA Z DIELNE MAGISTRÁTU BRATISLAVY

AKÚ NOVÚ ČI VYNOVENÚ KOMUNIKAČNÚ PLATFORMU MESTSKEJ ČASTI BRATISLAVA-PETRŽALKY BY STE UVIĽALI NAJVIAC?

NOVÝ ŽIVOT PRE STARÉ IHRISKO

Petržalská samospráva sa chystá revitalizovať ďalšie z betónových ihrísk vybudovaných v počiatkoch sídliska. O jeho budúcej podobe budú spolupozorovať aj obyvatelia.

Poznáte ihrisko vo vnútrobloku medzi Gessayovou ulicou, základnou školou a Námestím Hraníčov? Veľká betónová hracia plocha v tvare kvetu vznikla koncom 70. rokov 20. storočia a je dielom **Evy Grébertovej** a **Jozefa Slíža**. Práve táto dvojica architektov Stavoprojektu dostala za úlohu vypracovať vzorové ihriská pre vtedy novovznikajúce sídlisko.

Grébertová a Slíž spolupracovali so psychológmi, športovými trénermi i lekármi. Výsledkom mali

byť ihriská, ktoré budú slúžiť nielen malým deťom, ale aj tínedžerom či dokonca ich rodičom. Priestory pre menšie deti situovali tak, aby na ne mohli rodičia dozerieť z okien, väčšie deti s hlučnými hrami presunuli na samostatné ihrisko s dozorom.

Aj jednotlivé lupene „betónovej ruže“ na Gessayovej mali rozličné funkcie – jeden slúžil ako pieskovisko pre najmenších, na ďalšom dodnes vidno zvyšky akéhosi „javiska“ s prístupom po schodoch, kde sa stretávala mládež. Zachoval sa aj domček pre dozor, ktorý však už dávno neslúži pôvodnému účelu – naposledy v ňom fungovalo tetovacie štúdio.

VRÁŤME PULZ SRDCU PETRŽALKY

Postupom rokov sa menila betónová ruža, aj jej okolie. Pribudli dva workouty – jeden, na ploche ihriska, vybudovala mestská časť v roku 2018, ďalší, magistrátny, stojí na trávniku. Staré hracie prvky z betónovej plochy boli odstránené, nové verejné ihrisko v gescii mestskej časti vzniklo na trávinatej ploche. Samotná „ružička“ však chátrala.

Keďže však ide o pomerne vzácny typ štruktúry, jej zachovanie a dôstojná obnova je pre samosprávu dôležitá z hľadiska kultúrnej aj historickej hodnoty. „S vedomím

Betónová ruža vo vnútrobloku na Gessayovej. Čo by ste si tam vedeli predstaviť vy? | Foto: Ivana Vrabľová

hodnoty tohto priestoru a s podporou miestnych poslancov sme sa rozhodli iniciovať jeho revitalizáciu. Našou hlavnou prioritou je, aby výsledná podoba zodpovedala potrebám verejnosti – najmä obyvateľov, ktorí v tejto lokalite bývajú, navštevujú školu, alebo tu pravidelne trávia voľný čas,“ hovorí zastupujúca starostka Petržalky **Iveta Jančoková**.

Už pred pár rokmi, „v spolupráci s poslancom **Milanom Polešenským** a poslankyňou **Ivetou Jančokovou** bola spracovaná vizualizácia tejto zmeny

a aj spoločne predstavená verejnosti. Prvým krokom je na základe vizualizácie spracovanie projektovej dokumentácie, na ktorú by nadväzovala aj samotná realizácia. Po konzultáciách s vedením mestskej časti by sa začalo s projektorovou dokumentáciou a participáciou so susedmi a návštevníkmi ihriska a v rámci dostupných voľných finančných prostriedkov v rozpočte aj k samotnej realizácii,“ doplní ďalšie kroky **Pavol Škápik**, šéf poslaneckého klubu Team Bratislava/Progresívne Slovensko.

VYJADRITE SA V DOTAZNÍKU

Prvým krokom participácie s občanmi je dotazník, ktorý mestská časť zverejnila na svojom webe. Vyplniť ho môže každý, či už je obyvateľom, alebo iba návštevníkom lokality. Dotazník je prístupný do 30. júna. Nájdete ho na webe petrzalka.sk/participacia.

Martina Štefániková

ŠKOLÁCI Z PANKÚCHOVEJ SA BUDÚ UČIŤ NA ČERSTVOM VZDUCHU

V areáli Základnej školy Pankúchova realizuje samospráva výstavbu nového atletického oválu a ekoučebne. Väčšinu financií pokryjú externé zdroje.

Žiačky a žiaci ZŠ Pankúchova budú od budúceho školského roka profitovať z kvalitného športoviska a vysunutej „triedy“ na čerstvom vzduchu. Petržalka totiž začína v lokalite školy s výstavbu nového atletického oválu a ekoučebne. Až 85 percent rozpočtu bude pritom hrazených z externých zdrojov. Mestská časť získala na obnovu areálu **330-tisícovú** dotáciu z výzvy Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR (MIRRI). Zvyšných **58-tisíc eur** doplatí zo svojho. Stavebné práce odštartovali v druhej polovici mája, ak všetko pôjde podľa plánu, projekt by mohol byť zrealizovaný už v auguste.

Ide o štvrtý atletický ovál, ktorý vo svojich školských zariadeniach za posledné roky vybudovala petržalská samospráva. Nové športoviská už využívajú na ZŠ Lachova, ZŠ Gessayova a ZŠ Dudova.

Vhodný pre viaceré disciplíny

A na čo všetko sa môžu tešiť deti zo ZŠ Pankúchova? Predovšetkým na atletickú dráhu s dĺžkou 200 metrov s jednotným vnútorným polomerom vyše osemnásť metrov v zostave štyroch bežeckých dráh a šprintárskej rovinky dlhej 80 metrov.

Pre skok do diaľky a trojskok je na okraji bežeckého oválu navrhnutý sektor s rozbehovou dráhou dĺžky 35 metrov. Pieskové doskočisko je umiestnené na konci rozbehovej dráhy.

Súčasťou areálu bude aj multifunkčné ihrisko s veľkorysými rozmermi 19 x 30 metrov. Vo vnútri bežeckého oválu vznikne zatravnená plocha s podkladovými vrstvami pre futbalové ihrisko s rozmermi 46 x 30 metrov. V trávniku futbalového ihriska bude zrealizovaný závlhový systém s automatickými výsuvnými tryskami.

Zelené riešenia

Exteriérovú ekoučebňu bude tvoriť altánok z odolného drevo-plastu – okolie bude lemované vyvýšenými záhonmi. Žiaci si do nich budú môcť zasadiť bylinky alebo aj iné rastliny. Keďže mestská časť dbá na implementovanie zelených

Ekoučebňa bude lemovaná vyvýšenými záhonmi, jej súčasťou bude aj extenzívna zelená strecha. | Vizualizácia: Petržalka

riešení, súčasťou bude aj extenzívna zelená strecha či sud na zachytávanie dažďovej vody. Učebňa bude mať vyvýšené schody na sedenie, usporiadané do tzv. amfiteátra.

Najlepšia lokalita pre šport

Lokalita Pankúchova sa v posledných rokoch stáva v oblasti športovej infraštruktúry jednou z najlepšie vybavených v Petržalke. Na základnej škole bol v roku 2024 kompletne obnovený zdevastovaný plavecký bazén (z in-

vestície 2,23 milióna eur takmer milión uhradila dotácia z Fondu na obnovu športu), v susedstve školy zase vyrástla multifunkčná športová hala. Momentálne funguje v testovacej prevádzke, samospráva ju plánuje verejnosti sprístupniť na jeseň. Najväčší investičný projekt vyšiel Petržalku 3,8 milióna eur – až 1,2 milióna však získala vďaka dotácii z MIRRI.

Silvia Šimeková
Martina Štefániková

INZERCIA

40 rokov Petržalčanom Marian Janik

spisovateľ a dramatik

Autorské výťažky
pre obyvateľov
Petržalky **20 % zľava**

www.marianjanik.sk

RADA PRÁVNÍKA

VÝZNAM PLYNUTIA ČASU V SÚKROMNOM PRÁVE – PREMLČANIE A PREKLÚZIA

Čas je nenahraditeľný nielen v každodennom živote, ale aj v právnom systéme.

Práva patria bdelym – aj preto právny poriadok pozná inštitúty, ktoré vyžadujú, aby si subjekty svoje práva uplatnili v zákonom stanovených lehotách. V opačnom prípade môže dôjsť k oslabeniu, alebo až zániku týchto práv. Tento článok sa venuje dvom základným inštitútom spojeným s plynutím času v súkromnom práve – premlčaniu a preklúzii.

Premlčanie

Premlčanie predstavuje právny následok kvalifikovaného uplynutia času, po ktorom už nie je možné vymáhať právo prostredníctvom súdu – aj keď samotné právo naďalej právne existuje. Ak sa dobrovoľne splní povinnosť po uplynutí premlčacej doby, nejde o plnenie bez právneho dôvodu, keďže samotné právo uplynutím premlčacej doby nezaniklo, len sa oslabil jeho súdna vymáhateľnosť. Na premlčanie prihliada súd len na námietku dlžníka (s výnimkou spotrebiteľských sporov, kde súd prihliada aj bez návrhu). Cieľom premlčania je vyvážiť záujmy oboch strán – motivovať veriteľa, aby konal včas, a zároveň chrániť dlžníka pred nárokmi, ktoré by po dlhom čase bolo ťažké obhájiť či vyvrátiť.

Príklad z praxe: Ak si niekto požičia peniaze na základe zmluvy o pôžičke a nesplní svoju povinnosť vrátiť ich včas, veriteľ má právo obrátiť sa na súd. Pokiaľ tak neurobí v zákonom stanovenom čase, jeho nárok sa premlčí. Veriteľ síce môže podať žalobu na súd aj po uplynutí premlčacej doby, avšak s rizikom, že ak dlžník vznesie námietku premlčania, súd na ňu musí prihliadnuť a žalobu zamietne – bez ohľadu na to, či je nárok dôvodný. Ak však dlžník námietku premlčania nevznesie, súd premlčanie nebude skúmať.

Dĺžka a plynutie premlčacej doby

Podľa § 101 a nasl. zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“) je všeobecná premlčacia doba trojročná a začína plynúť dňom, keď mohlo byť právo uplatnené po prvý raz. Existujú však aj osobitné premlčacie doby, napríklad práva z prepravy – 1 rok; právo na náhradu škody – 2 roky odo dňa, odkedy sa

poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá (ak sa neuplatní osobitný režim). Na zabezpečenie včasného uplatnenia práva preto odporúčam si v konkrétnom právnom vzťahu vždy overiť dĺžku premlčacej doby. Ak je právo priznané právoplatným rozhodnutím, začína podľa § 110 ods. 1 OZ plynúť nová premlčacia doba – desať rokov od momentu, keď malo dôjsť k plneniu v zmysle rozhodnutia. Ak dlžník napriek tomu povinnosť neplní a veriteľ navrhne nútený výkon súdneho rozhodnutia (exekúciu), premlčacia doba po dobu tohto konania podľa § 112 OZ neplynie. Premlčaciu dobu tiež možno predĺžiť aj bez súdneho rozhodnutia – napr. jednostranným písomným uznaním práva čo do dôvodu a výšky zo strany dlžníka.

Preklúzia

Na rozdiel od premlčania, preklúzia znamená zánik samotného práva z dôvodu jeho neuplatnenia v zákonom stanovenom čase. Súd na preklúziu prihliada z úradnej povinnosti (ex off), teda bez potreby vznesenia námietky. Prekluzívne lehoty bývajú prísnejšie a spravidla sa nedajú predĺžiť. Po ich uplynutí už neexistuje možnosť domáhať sa práva, a to ani prostredníctvom súdu. Typické príklady preklúzie sú lehota na uplatnenie práv z chybného plnenia (napr. reklamácia v obchode) či lehota na odstúpenie od zmluvy.

Porovnanie premlčania a preklúzie

Kritérium	Premlčanie	Preklúzia
Zánik práva po uplynutí vymedzenej doby	Nie	Áno
Súd prihliada z úradnej povinnosti	Nie (len na námietku, s výnimkou spotrebiteľských vzťahov)	Áno
Možno dobrovoľne plniť aj po uplynutí lehoty	Áno	Nie
Možno žiadať späť plnenie poskytnuté po uplynutí lehoty	Nie	Áno

Zásadný význam

Záverom možno konštatovať, že plynutie času má v práve zásadný význam. Inštitúty premlčania a preklúzie ukazujú, že nestačí len mať nárok – rozhodujúce je aj to, kedy je uplatnený. Právo tým chráni účastníkov pred nečinnosťou a podporuje právnu istotu. Každý subjekt v právnom vzťahu by preto mal myslieť nielen na to čo požaduje, ale aj kedy to požaduje – inak mu môže zostať len právo bez vymáhateľnosti (ak sa premlčí), alebo mu dokonca právo môže aj zaniknúť (ak prekluduje).

JUDr. Marek Baraník | advokát, konateľ
Advokátska kancelária
Remedium Legal, s.r.o.

REMEDIUM LEGAL
ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA

info@remediumlegal.sk

KNÍŽNICA KONEČNE ZÍSKA SKUTOČNÝ DOMOV

Po desaťročiach provizórií získa Miestna knižnica Petržalka dôstojné sídlo. Ak všetko pôjde podľa plánu, verejnosť by ju mohla začať využívať začiatkom roka 2026.

Na úvod zopár čísel. Miestna knižnica Petržalka funguje pod týmto názvom od 20. júna 1986. Petržalští milovníci literatúry si však knihy mohli požičiavať aj predtým, od augusta 1965 – vtedy ešte v starej, nesídľiskovej Petržalke –, sa o to starali štyri pobočky tzv. Obvodnej knižnice Bratislava 5. Mimochodom, viaceré pobočky ostali fungovať na rovnakom mieste – lenže v panelákoch, ktoré nahradili pôvodné budovy.

S nevyhovujúcimi priestorovými podmienkami bojovala Miestna knižnica Petržalka od začiatku výstavby moderného sídliska. Pobočky sa umiestňovali všade, kde sa našlo miesto. Viaceré dodnes sídlia v bývalých kočikárňach, bicykliárňach či technických miestnostiach – pôvodne dočasné riešenia sa časom stali trvalými.

Pred pätnástimi rokmi sa niekoľkým pobočkám naskytla možnosť využiť priestory v budovách základných škôl. Školy však už dlhšie čelia nárastu žiakov a snažia sa využiť každý voľný priestor.

Nové sídlo

Zásadná zmena prišla v roku 2024. V spolupráci so zriaďovateľom, Mestskou časťou Bratislava-Petržalka, sa knižnici podarilo nájsť a aj získať vhodný priestor: dlhšie nevyužívanú časť budovy Materskej školy na Fedinovej ulici. Práve tu už onedlho vznikne nové sídlo knižnice, ktoré ponúkne nielen moderné knižnično-informačné služby, ale aj štyri komunitné zóny pre stretávanie, vzdelávanie, tvorbu a trávenie voľného času pre deti aj dospelých.

„Projekt Fedinova – knižničné srdce Petržalky je pre nás historickým milníkom. Veríme, že sa stane miestom, kde sa budú prirodzene stretávať rôzne generácie a kde bude knižnica žiť v srdci komunity,“ hovorí riaditeľka petržalskej knižnice **Libuša Jaďud'ová**.

Moderné zázemie pre komunitu

Na prízemí budovy vznikne priestor bezbariérový knižničný priestor s dôrazom na pohodlie, ktorý ponúkne príjemné

hračkami a lepoprelami a **klubová miestnosť** pre knižné kluby, biblioterapiu, storytelling, stretnutia so seniori či začínajúcimi autormi.

V budove bude zároveň sídliť aj riaditeľstvo knižnice, administratíva a katalogizačné oddelenie.

Vlastné i externé financie

Architektonickú a interiérovú štúdiu novej knižnice na Fedinovej vypracovala architektka **Mária Modrovičová** – MARDIZ.

Nové sídlo petržalskej knižnice vznikne na Fedinovej ulici. Dizajn interiéru je dielom Márie Modrovičovej. | Vizualizácia: Štúdio Mardiz

prostredie na strávenie času pri čítaní kníh, novín, časopisov, ale aj možnosť využiť internet a zapojiť sa do aktivít knižnice.

Na poschodí pribudnú štyri špecializované zóny: **vzdelávacia miestnosť** na semináre a prednášky s dôrazom na environmentálne, celospoločenské, vzdelávacie a globálne témy, **spoločenská sála** s pódium a priestorom pre tvorivé workshopy, komunitné a literárne podujatia, **detská herňa** vybavená interaktívnymi, bezpečnými a vývinovo vhodnými

Prestavba a rekonštrukcia budovy bude financovaná kombináciou zdrojov – z rozpočtu zriaďovateľa a prostredníctvom dotácie z **Fondu na podporu umenia**. Ten v rámci svojho podprogramu na rozvoj komunitných knižníc podporuje aj modernizáciu interiérového vybavenia a skvalitnenie infraštruktúry.

Realizácia projektu by mala prebiehať postupne od letných mesiacov s predpokladaným ukončením stavebných prác do konca roka 2025. Oficiálneho

otvorenia sídla Miestnej knižnice Petržalka by sa mohla verejnosť dočkať začiatkom roka 2026.

Knižnica, ktorá drží krok s dobou

V roku 2024 mala petržalská knižnica **10 303 čitateľov** – druhý najvyšší počet v rámci Bratislavy aj celého kraja. Počet výpožičiek dosiahol **283 184**, čo znamená, že celý knižničný fond bol za rok „otočený“ 1,5-krát – ide o mimoriadne nadpriemerný výsledok v celoslovenskom porovnaní. Deväť pobočiek knižnice navštívilo viac ako 109-tisíc ľudí, čo je najviac za posledných pätnásť rokov.

V roku 2024 bol v knižnici spustený nový knižničný systém **Tritius**. Elektronické výpožičky sa rozšírili o audioknihy a od začiatku roka 2025 majú čitatelia k dispozícii aj výdajný knihobox umiestnený pri Petržalskej plavárni na Tupolevovej 7. V najbližšom čase pribudne aj digitálny čitateľský preukaz a možnosť bezhotovostnej úhrady poplatkov.

„Nová pobočka na Fedinovej ulici má ambíciu priniesť dôstojný, prístupný a inšpiratívny priestor, v ktorom sa budú prirodzene stretávať generácie, rozvíjať čitateľská gramotnosť, podnecovať tvorivosť a utužovať komunitné väzby. Z tradičného výpožičného miesta sa knižnica mení na moderný, otvorený priestor, ktorý reaguje na potreby 21. storočia,“ vysvetľuje riaditeľka.

„Veríme, že Fedinova sa stane pulzujúcim srdcom petržalskej knižnice – miestom, kde sa kniha stáva bránou k porozumeniu, rozhovoru a spolupatričnosti. Po rokoch provizórií sme pripravení poskytnúť ľuďom priestor, ktorý si zaslúžia,“ dodáva.

Vízia rozvoja do ďalších rokov je podľa Jaďud'ovej jasná – budovať knižnicu ako otvorený verejný priestor, ktorý bude nielen sprostredkovať informácie, ale aj aktívne formovať komunitu. *„Fedinova je začiatkom novej éry. Je to krok, ktorý pretvára nielen priestor, ale aj spôsob, akým vnímame úlohu knižnice v súčasnej spoločnosti,“* uzatvára riaditeľka.

**Libuša Jaďud'ová,
Viera Némethová
Knižnica Petržalka**

VEOLIA JE GENERÁLNÝM PARTNEROM PODUJATIA DNI PETRŽALKY

Už druhý rok je naša spoločnosť generálnym partnerom podujatia Dni Petržalky a okrem tradičných aktivít sme pre návštevníkov pripravili aj novinky.

Veolia Energia Slovensko, a. s. na Dňoch Petržalky 2024. | Foto: Ivana Vrabľová

Každoročne počas podujatia Dni Petržalky sa môžu prísť záujemcovia pozrieť do našej kotolne. Tento rok, v sobotu 21. júna sa bude konať už tradičný Deň otvorených dverí (DOD) na kotolni **na križovatke ulíc Furdekova a Starohájska** (pri Dostihovej dráhe).

Šliapni do pedálov a rozposhybuj autíčko

Do kotolne môžete zavítať medzi 10:00 – 18:00. Do tajov toho, ako sa vyrába a dodáva

teplo a teplá voda, vás zasvätia naši kolegovia. Odborníci v oblasti výroby tepla návštevníkov prevedú priestormi kotolne a tešiť sa môžu na skvelý výklad, ale aj zodpovedanie zvedavých otázok.

Okrem toho sa menší aj väčší návštevníci môžu zabaviť pri pretekoch autíčok poháňaných bicyklom – autíčka sa na autodráhe pohybujú tak rýchlo, ako rýchlo šliapu na bicykloch cyklisti. Každý bicykel je totiž pripojený k jednému autíčku na autodráhe a špeciálny

senzor sníma rýchlosť, ktorou šliape účastník pretekov na bicykli.

A ako sa ku nám dostanete najrýchlejšie z areálu Dni Petržalky, ktoré sa tento rok po prvý raz konajú na novom mieste – v areáli Ekonomickej univerzity v Bratislave na Dolnozemskej ceste?

Jednoducho – špeciálnou „kyvadlovou“ dopravou! Tú sme pre vás zabezpečili v spolupráci s mestskou časťou Bratislava-Petržalka a autobusy budú premávať v čase DOD každú polhodinu.

U nás sa môžete zahrat' aj si oddýchnuť

Ako generálny partner podujatia sme, samozrejme, nezabudli ani na program v areáli Ekonomickej univerzity. Príďte sa zabaviť do našej hernej zóny. Poriadne sa rozhýbete pri dynamickej hre na veľkej LED obrazovke „Playwall“ a následne si môžete oddýchnuť v našej Veolia chillout zóne. Vo vyhradených časoch sa môžete tešiť aj na špecialistov, ktorí vám odpovedia na vaše otázky vo Veolia Point. V areáli Ekonomickej univerzity nás nájdete **v sobotu a v nedeľu 21. - 22. júna v čase od 10:00 do 18:00.**

Lucia Burianová,
Veolia Energia Slovensko, a.s.

PLAVECKÝ KURZ ZDARMA AJ VĎAKA VEOLII

V spolupráci s neziskovou organizáciou **OZ SportInstitute** sme mohli sprostredkovať pre žiakov základných škôl absolvovanie bezplatného plaveckého výcviku. Aj vďaka podpore od našej spoločnosti sú teraz už mladí plavci nielen zdatnými športovcami, ale sú tiež pripravení pohotovo reagovať na nebezpečné situácie vo vode. Lásku k vode v nich pritom rozvíjal aj strieborný medailista z majstrovstiev Európy 2016, **Richard Nagy**.

Okrem športového ducha rozvíja OZ SportInstitute aj schopnosti tímového hráča. Lektori deti učia zdokonaľovať plavecké

schopnosti, správne reagovať pri plávaní aj mimo výcvikového bazéna a dbajú aj na to, aby vedeli žiaci fungovať v kolektíve.

V priebehu mája sme im aj my mohli spoločne s ostatnými zástupcami partnerov a organizátorov odovzdať tzv. Mokrú diplomu. Predtým si ešte otestovali všetko, čo sa naučili v pretekoch a následne si prevzali osvedčenia aj s drobnosťou od nás. Šnúrkou na krk s logom Veolie im odovzdal olympijský medailista z OH 2024 v Paríži, vodný slalomár **Matej Beňuš**.

Marcela Fábianová,
Veolia Energia Slovensko, a.s.

Mokrú diplomu deťom odovzdali (zľava) olympijský medailista, vodný slalomár Matej Beňuš, medailista z Majstrovstiev Európy plavec Richard Nagy a gestor plaveckých krúžkov zo SportInstitute Rastislav Bielík. | Foto: Veolia

Veolia Energia Slovensko, generálny partner
podujatia Dni Petržalky vás pozýva na

DEŇ OTVORENÝCH DVERÍ NA KOTOLNI A DO VEOLIA STÁNKU PRIAMO NA PODUJATÍ DNI PETRŽALKY.

Príďte nás navštíviť do kotolne na križovatke Furdekovej a Starohájskej ulice. Dozviete sa zaujímavosti z oblasti výroby tepla počas komentovanej prehliadky. Pripravili sme pre vás aj sprievodný program, počas ktorého si môžete vyskúšať preteky autíčok na autodráhe poháňaných bicyklami.

Následne sa môžete kyvadlovou dopravou presunúť na Dni Petržalky pri Ekonomickej univerzite a vyskúšať hru na Playwall – interaktívnej LED obrazovke. Využiť môžete aj našu Veolia chillout zónu a Veolia Point, kde sa môžete opýtať na zaujímavosti našich špecialistov. Vo Veolia stánku sa na vás tešíme počas celého víkendu.

DOD
Sobota
21.jún 2025
10.00 – 18.00 hod.

www.veoliaenergia.sk

MED Z OSUSKÉHO ULICE

Už viac ako rok robia návštevníkom Petržalskej klubovne aktívnych seniorov a obyvateľom lokality Zrkadlový háj spoločnosť dve včelie rodiny.

„Dnes o štvrtý bude pršať, preto sú včely trochu nepokojné. Kým sa spustí dážď, chcú ešte nanosiť do úľa čo najviac medu,“ vysvetľuje zvýšenú aktivitu včelích robotníč **Dušan Jankovič**. Spolu s **Ľubomírom Jakobom** sa stará o dva úle v areáli klubovne petržalských seniorov na Osuského.

Nápad založiť tu miniatúrnu petržalskú včelnicu vznikol ako „bočný projekt“ študentov univerzity 3. veku na Ekonomickej univerzite v Bratislave (EUBA).

Jedným z predmetov, ktorému sa venujú, je aj *Včelárstvo – žijeme v symbióze s prírodou*, v rámci ktorého opatrujú v areáli EUBA sedem včelích rodín. Slovo dalo slovo a z iniciatívy dekana Drábika a bývalého starostu Hrčku v spolupráci s mestskou časťou pridali dva úle aj k seniorom na Osuského. „Pri klubovní je na to perfektné prostredie. Je tam veľká, nádherná záhrada – stará sa o ňu pán Gajda s manželkou – veľké lípy, agáty, gaštany a v okolí množstvo balkónov, kde Petržalčania pestujú kvety. Skrátka – ideálne podmienky na produkciu medu,“ opisuje Jankovič, zatiaľ čo postupne vyberá jeden rámik obsypaný včelami za druhým a pozorne kontroluje, či je všetko tak, ako má byť.

Jeho sústredená tvár vyžaruje spokojnosť. Objavil materské bunky včelích kráľovien, jedna z nich sa už z ochranného obalu prehrýzla na svet. Mimochodom, úžasný pohľad.

Najlepší med je ten od suseda

To, že sa dnes Dušan Jankovič venuje včeláreniu, nie je náhoda. „Môj starý otec bol včelár, mal som desať-dvanásť rokov, keď som s ním chodil ku včelám. Tá vôňa, ktorú mal vo včelne, tá práca so včelami... niekde sa vo mne uložila, zakorenila. Žiaľ, za jeho života som sa viac k včeláreniu nedostal. Až keď som

Počas leta môže žiť v úli aj 50-tisíc včiel. | Foto: Ivana Vrabľová

už bol v seniorskom veku, začal som sa vzdelávať a vrátil som sa k tej myšlienke. Včelárim už tretí rok,“ rozpráva Jankovič.

Produkcia nefalšovaného petržalského medu pod jeho gesciou sa zatiaľ iba rozbieha, z vlnaňšej znásky mali dva litre medu, no táto sezóna by už mohla byť lepšia. Nedávno stočili prvú „úrodu“, a čakajú na lipový med (z neďalekej lípy), ktorý je vraj jeden z najlepších a najkvalitnejších. „Keď je dobrá znáška a silné včelstvo, včely vedú nanosiť aj 10 kilogramov medu za štyri dni,“ prekvapuje Jankovič, no hneď dodáva, že to zatiaľ nie je prípad včelnice z Osuského.

Dalo by sa povedať, že je petržalský med niečím špecifický, iný, než, povedzme, med z Ružinova? „To asi nie,“ odpovedá Jankovič so smiechom, „ale hovorí sa, že mestské včely majú vo všeobecnosti zdravší med – lebo nie sú v dosahu poľnohospodárskej aktivity, nie sú tam pesticídy, alebo ich je menej.“ Ďalšou výhodou

lokálneho medu je aj to, že v sebe obsahuje alergény, na ktoré sme zvyknutí. Práve preto je najlepšie kupovať ho od „susedov“.

Brada plná včiel

Obdobie od marca do polovice júla („tento rok to bolo pre teplé počasie o dva týždne skôr než zvyčajne“) je pre včelárov najrušnejšie, treba urobiť najviac zásahov. Úle sa musia kontrolovať každých desať až štrnásť dní – kvôli zdravotnému stavu včiel, ale aj kvôli rojovej nálade. „V tomto jarnom období sa chcú včeličky rojiť – je to prirodzené rozmnožovanie, alebo obmena včeljej rodiny,“ hovorí Jankovič.

Totíž, keď majú včely v úli už málo miesta, alebo sú nespokojné s matkou, lebo málo plodí, rozhodnú sa ju vymeniť. Postavia materskú bunku, alebo aj viacere, a keď sa má nová kráľovná už-už vyliahnuť, časť včiel si zoberie zásoby – a vo vhodnom okamihu spolu so starou kráľovnou vyletia z úľa, „Utvoria roj a hľadajú si novú

dutinu alebo aj úľ, kde by sa usadili. Žiaľ, v našich mestských podmienkach sú takéto včely viac-menej odsúdené na záhubu, lebo dutín tu nie je veľa,“ konštatuje včelár.

Pozorní obyvatelia môžu takýto včelí roj zachrániť. „Keď vidia, že niekde visí akoby taká bzúčiaca brada, treba zavolať včelára, ktorý je určený na odchyt rojov. Kontakt nájdú na webe Slovenského zväzu včelárov, kde je kompletný zoznam ľudí, ktorí sa na túto činnosť špecializujú. Roj strasú a dajú do nového úľa.“

Zimný chumáč

Vedeli ste, že dožitie včiel závisí od toho, kedy sa narodila? Kým letné včely vydržia len okolo 6 až 8 týždňov, tie zimné, ktoré sa rodia koncom novembra, prežijú aj 4-6 mesiacov. Ich úlohou, samozrejme, nie je robiť med, ale udržať rodinu – a kráľovnú – nažive. Vlastnými telami vytvoria akýsi chumáč, ktorý vyzerá ako pštosie vajce a v jeho strede, v zhluku včiel, sa nachádza

kráľovná. Včely neustále kmitajú krídlami, pričom sa obmieňajú – krajné sa presúvajú dovnútra – a udržiavajú konštantnú teplotu okolo 36 stupňov Celzia.

Klimatická zmena a s ňou spojené výkyvy počasia však tento kolobeh narušuje. „Ak je vo februári 10 stupňov, hoci by za normálnych okolností nemali opustiť chumáč, vyletia z úľa, aby sa preleteli, ale už sa nevládzu vrátiť späť, skrebnú a zahynú,“ vysvetľuje Jankovič.

„Tento rok bol všeobecne dosť veľký úhyn. Nevie, či to je sľastie začiatočníka, ale my sme sa do novej sezóny prebupli v dobrej kondícii,“ teší sa.

Večný kolobeh

Všetky zistenia z kontroly úľa si Jankovič zaznačí do notesa: čo videl a čo nie, čo bude ďalší krok o dva týždne, o desať dní.

Med sa z úľa odoberá zhruba do polovice júla, potom sa už všetok necháva včelám. Na jeseň sa začne včelstvo pripravovať na zimu – ak nemá nedostatok zá-

Areál seniorskej klubovne na Osuského vlni na jar doplnili dva úle. | Foto: Ivana Vrablová

sob, prikrmia sa. Každé včelstvo na zimu potrebuje okolo 12 až 15 kilogramov zásob. Počas zimy sa včielky nechajú odpočívať, ako vravia včelári – „nechodí sa do nich“. Na jar sa skontroluje, ako prežili zimné mesiace a všetko sa začína odznova. Je to skrátka večný kolobeh.

„Pokoj a pokora,“ odpovedá Dušan Jankovič na otázku, čo je pri práci so včelami najdôležitejšie. „Rozmyslieť si, čo chcete robiť, kedy to chcete robiť a robiť to pokojne a s rozvahou. Lebo včielky sú senzitívne, svoj pokoj a harmóniu prenášate na ne a ony zasa tú svoju na vás,“ hovorí a dodáva: „Na jednej prednáške som

počul zaujímavú informáciu – že včelári sa vraj oproti bežnej populácii dožívajú o osem rokov viac než je štatistický priemer. Bolo by pekné si to vyskúšať. A keď to bude pravda, tak vám prídem povedať.“

Martina Štefániková

INZERCIA

AKCIA
prvý mesiac
úplne
ZDARMA

Prenajmite si

sklad už od 1 m²

Hľadáte flexibilné a cenovo
výhodné úložné riešenie v Petržalke?
Boxyland na Černyševského 10 ponúka:

Sklady od 1 m²

presne podľa vašich potrieb

24/7 prístup

kedy sa vám to hodí, bez obmedzení

Maximálna bezpečnosť

objekt je elektronicky strážený
a kamerovo monitorovaný

boxyland.com

Neváhajte a zabezpečte si svoj priestor už dnes! Navštívte

15

LETNÁ BRIGÁDA SA MÔŽE ZMENIŤ NA NOČNÚ MORU

Letné mesiace sú pre mnohých študentov a mladých ľudí ideálnou možnosťou privyrobiť si v zahraničí. Vidina vyššieho zárobku, nových zážitkov a vycibrenia jazykových znalostí láka za hranice každoročne tisíce Slovákov. No túžba po rýchlom zárobku môže viesť k nepríjemným, niekedy až nebezpečným situáciám.

Často ide o prácu v skladoch, poľnohospodárstve, gastronómii či v hoteloch, zvyčajne v Nemecku, Rakúsku, Holandsku, Írsku či Veľkej Británii. Aj keď väčšina brigád, našťastie, prebehne bez problémov, vyskytnú sa aj prípady, kedy sa veľkorysé sľuby zmenia na kruté prevrapenie – vykorisťovanie, podvody a v najhorších prípadoch aj obchodovanie s ľuďmi. Preto skôr, než sa vydáte za prácou do cudziny, je dôležité uvedomiť si, že nestačí len zbalit kufre – ale ponuku najskôr dôkladne preverit'.

Príliš lákavé ponuky

Jednou z najčastejších chýb je dôvera k neovereným agentúram alebo inzerátom na internete. Každý, kto sprostredkúva prácu v zahraničí za poplatok, musí mať licenciu od Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Zoznam legálnych agentúr je verejne dostupný, napríklad na webe **eures.sk**, a odporúča sa overiť si ich platnosť.

Seriózna agentúra alebo zamestnávateľ poskytne záujemcovi kompletné informácie o pracovnej pozícii, mzde, ubytovaní a podmienkach zamestnania. Ak sú odpovede nejasné alebo vyhýbavé, treba zbystrit' pozornosť – môže ísť o podvod. Je viacero varovných signálov, ktoré by mali budúceho brigádnika odradiť. Napríklad, neprimerane vysoké zárobky bez detailov o práci, požiadavka uhradiť vysoký poplatok

za sprostredkovanie práce vopred, nechota dopredu poskytnúť zmluvu a tlak na rýchle rozhodnutie.

Pracovná zmluva je kľúčový dokument

Každý, kto odchádza za prácou do zahraničia, by mal mať riadne podpísanú pracovnú zmluvu, ideálne ešte pred odchodom. Mala by byť vyhotovená v jazyku, ktorému rozumie a obsahovať nevyhnutné informácie ako názov a sídlo zamestnávateľa, popis pracovnej činnosti, výška mzdy a spôsob jej vyplácania, pracovná doba a podmienky nadčasov, ubytovanie (či je zabezpečené, platené alebo bezplatné), doba trvania pracovného pomeru, podmienky výpovede a návratu.

Ak je zmluva iba ústna, alebo neexistuje vôbec, je veľmi ťažké domôcť sa svojich práv.

Na čo si dať pozor

Financie: Zoberte si dostatok peňazí (prípadne medzinárodnú platobnú kartu), aby ste sa v prípade potreby vedeli dostať domov a postarať sa o seba.

Cestovný doklad: Skontrolujte si platnosť podľa plánovanej dĺžky pobytu aj podmienok krajiny, do ktorej cestujete. Taktiež je vhodné zobrať si kópie všetkých dokladov. Pas alebo občiansky preukaz nikomu nedávajte, ani v prípade, že

zamestnávateľ alebo agentúra ho potrebuje pre vybavenie nejakých formalít. Stratu dokladov hláste okamžite miestnej polícii, prípadne na slovenskom veľvyslanectve.

Cieľová krajina: Overte si podmienky vstupu do krajiny, kam cestujete (potrebne víza) ako aj krajin, cez ktoré budete prechádzať (tranzitné víza) na stránke Ministerstva zahraničných vecí SR.

Miestne kontakty: Uložte si telefónne číslo a adresu slovenského veľvyslanectva v krajine, do ktorej cestujete.

Kontakt s domovom: O svojom odchode informujte rodičov alebo blízkych a dohodnite sa, v akom čase sa im budete pravidelne ozývať; nechajte im presnú adresu, na ktorej sa budete zdržiavať.

Zaregistrujte sa na stránke Ministerstva zahraničných vecí SR v systéme dobrovoľnej registrácie pred cestou do zahraničia.

Pracovné podmienky: Ak sa vám zdá, že pracovné podmienky sú iné, ako ste sa dohodli a ako je uvedené v zmluve, kontaktujte agentúru/osobu, ktorá vám prácu sprostredkovala a tiež svojich priateľov/blízkych.

Podozrivé praktiky: Neprijímajte žiadne dary, nerobte si záväzky voči zamestnávateľovi.

Karina Kenderešová

Referent špecialista skupiny prevencie vnútorného oddelenia OR PZ Bratislava V

INZERCIA

LACNÉ AUTODIELY A NÁRADIE V PETRŽALKE!

www.motora.sk

výdajňa eshopu: Kopčianska 39, tel.: +421 905 501 695, e-mail: info@motora.sk

OLEJE | ADITÍVA | AUTOKOZMETIKA | BATÉRIE | ŽIAROVKY | STAVBA | ZÁHRADA

KiNEKUS

NOVÁ PREDAJŇA V PETRŽALKE

14x na Slovneku 2x v Petržalke

Náplň CO₂ 425 g
závitová
plyn výmena
63600352

Prázdnu CO₂
bombičku
závitovú
akejkoľvek
značky vám
vymeníme za
plnú.

4,99

Kufor na kolieskach
odolný ABS plast 4 kolieska (360°)
teleskopická rukoväť s poistkou
kódový zámok, farba čierna
Dostupný aj v ďalších veľkostiach!

od 39,90

Kufor príručný
z kvalitného ABS plastu,
praktický a skladný –
ideálny ako príručná
batožina

od 15,90

Ventilátor stojanový
HURRICANE

Výkon: 50 W
Napájanie: 220 – 230 V/50 Hz
3 rýchlosti
Max. výška: 130 cm
Priemer hlavice: 40 cm
Dĺžka napájacieho kábla: 1,5 m
Automatické horizontálne otáčanie
v uhle 90°
96614275

24,95

Sklenený džbán
objem 1,8 l, výška 24 cm,
plastové viečko
18080120

5,49

Chladiaca taška
rozmery 34 x 16,5 x 36 cm,
objem 16 l
64303902

5,49

Odkôstkovač na čerešne
mechanický, s plastovou nádobou
30212204

Rýchle odkôstkovanie
bez neporiadku
STACÍ STLAČÍŤ
A HOTOVO!

4,99

UPOZORNENIE: Dostupnosť niektorých tovarov u jednotlivých predajcov môže byť na objednávku. Prosíme, informujte sa v predajni.
Ceny v tomto letáku sú uvedené v eurách, vrátane platnej sadzby DPH. Sú garantované počas akcie v trvaní **od 1. 6. do 30. 6. 2025** alebo do vypredania skladových zásob. Použité obrázky môžu mať ilustračný charakter. Dekorácie nie sú súčasťou výrobku.
Za tlačové chyby predajca nezodpovedá. Tovar do tejto akcie zabezpečuje KiNEKUS VO s.r.o. Ak ste nedostali niektorý z akciových tovarov u predajcov, dajte nám to, prosíme, vedieť – vo@kinekus.sk alebo 041/555 55 09.

KiNEKUS Petržalka - Fedinova 14

PO - PIA 8:00 - 18:00
SO 8:00 - 12:00
☎ 02 / 638 11 447
✉ ba@kinekus.sk

KiNEKUS Petržalka - Mlynarovičova 22

PO - PIA 8:00 - 18:00
SO 8:00 - 13:00
☎ 02 / 909 00 085
✉ veduci.ba3@kinekus.sk

Nová predajňa

KTORÉ KNIHY MAJÚ DETI NAJRADŠEJ?

V dobe, ktorej dominujú obrazovky, videá a konzumácia rýchlych informácií, prináša čitateľská súťaž **Vráťme knihy do škôl** inšpirujúcu alternatívu – literatúru.

Tento rok sa konal už 13. ročník súťaže, ktorú organizuje Bratislavský samosprávny kraj (BSK) v spolupráci s ostatnými župami, Malokarpatskou knižnicou, **OZ Učenie s úsmevom** a spolkom autorov **Spisopriatel**.

Do súťaže sa tento rok zapojilo **1 087 škôl**, z toho 65 škôlok. Spolu zaslali rekordných **9 518 príspevkov** – 3 774 kresieb a 7 612 textových prác. Deti prečítali 9 307 kníh.

Najaktívnejší bol **Žilinský kraj** s 5 675 príspevkami, nasledoval ho **Bratislavský kraj** s počtom 2 020.

Najviac príspevkov zaslala **Obchodná akadémia Dušana Metoda Janotu** – až 540.

Najaktívnejším jednotlivcom sa stal **Samuel Velšmíd**, ktorý prispel 61 prácami.

Súťaž kladie dôraz na zážitok z čítania. Deti píšú o knihách, ktoré si samy vyberú. Napíšu krátky text, v ktorom vysvetlia, prečo si vybrali práve túto knihu a čo im priniesla.

Škôlkari môžu svoju skúsenosť vyjadriť kresbou, žiaci prvého stupňa môžu poslať text, obrázok alebo oboje. Výhercovia sa zrebujú.

Knižní anjeli motivujú deti čítať

K projektu patrí aj špeciálna kategória **Knižní anjeli** – pedagógovia, knihovníci a vychovávatelia, ktorí u detí podporujú lásku k čítaniu. Tento rok ich bolo navrhnutých až 1 270.

Dôležitou súčasťou kampane je autorské písanie. Projekt *Aj ty môžeš písať* prebieha počas celého roka a motivuje deti a mládež k písaniu mikropoviedok na aktuálne témy. Práce hodnotia skúsení autori z OZ Spisopriatel. Za marec a apríl prišlo spolu 88 príspevkov.

Stále víťazí klasika

Výber kníh, ktoré deti čítali, ukazuje, že klasika má stále svoje miesto. V škôlkach boli najobľúbenejšie tituly **Červená čiapočka**,

Garantom projektu je aj spolok Spisopriatel. Vpravo jeho člen Martin Hattala, ktorý bol vlni nominovaný na cenu Osobnosť Petržalky. | Foto: BSK

Soľ nad zlato či **Ľudské telo v pohybe**. Žiaci základných škôl najčastejšie siahli po knihe **Matilda** od Roalda Dahla, **Anička, zachránená sliepka** od Leslieho Crawforda a **Máša a medveď** – Najkrajšia kolekcia príbehov, stredoškôláci po dielach **Malý princ**, **Hamlet** a **Antigona**.

Z domácich autorov najviac rezonovali Eva Šesztáková, Marianna Čaučíková, Jozef Gregor Tajovský či Katarína Moláková. Zahraničnú

literatúru zastupovali Roald Dahl, William Shakespeare, George Orwell, Colleen Hoover a ďalší.

Vítazi v jednotlivých kategóriách získali vecné ceny a poukážky do kníhkupectiev. Podrobnosti o súťaži nájdete na stránkach vratmeknihydoskol.sk a ajtymozepisat.sk.

Lucia Forman

Bratislavský samosprávny kraj

SPRÁVA CIEST BSK TESTUJE INOVATÍVNE RIEŠENIA V OBLASTI DOPRAVNÉHO ZNAČENIA

Správa ciest Bratislavského samosprávneho kraja začala s pilotnou inštaláciou flexibilných stĺpikov na zvislé dopravné značenie. Ide o viaceré kritické miesta z pohľadu bezpečnosti cestnej premávky. Implementuje aj nové zvislé dopravné značenia na hraničiach BSK a Trnavskej župy.

„Vo vybraných lokalitách, kde dochádzalo k opakovanému poškodeniu dopravného značenia v dôsledku dopravných nehôd, sa nainštalovali zvislé značky s integrovaným pružným mechanizmom. Ide o technológiu, ktorá umožňuje ohýbanie stĺpika pri náraze. Vyhneme sa tak jeho zlomeniu

alebo úplnému vytrhnutiu z konštrukcie vozovky,“ popísal predseda BSK Juraj Droba.

Správa ciest BSK očakáva, že toto riešenie prispieje k zníženiu počtu výjazdov na opravy dopravného značenia. Ušetria sa tým finančné prostriedky, ale aj čas a ľudské zdroje.

Už po niekoľkých týždňoch eviduje Správa ciest BSK viacero prípadov, kedy došlo k poškodeniu samotnej značky, no flexi stĺpik zostal neporušený. Vďaka tomu nebolo potrebné zasahovať do vozovky, meniť pätky ani obnovovať deliace ostrovcy, nakoľko pri

Vo vybraných lokalitách sa nainštalovali zvislé značky s integrovaným pružným mechanizmom, ktorý umožňuje ohýbanie stĺpika pri náraze – takže sa nezlomí. | Foto: BSK

bežnom stĺpiku by si to vyžadovalo opakované stavebné zásahy.

Správa ciest BSK preto zvažuje rozšírenie tohto riešenia na ďalšie problematické úseky ciest v kraji.

Zároveň osádza nové zvislé dopravné značenia na administratívnych hraničiach BSK a Trnavského samosprávneho kraja. Celkovo sa tu nachádza 25 cestných komunikácií,

ktoré pretínajú túto krajskú hranicu. Hoci má táto úprava predovšetkým lokálny vizuálny dosah, z hľadiska systému dopravného značenia a jeho funkčnosti predstavuje významný kvalitatívny prínos pre dopravnú infraštruktúru a bezpečnosť premávky

Lucia Forman

Bratislavský samosprávny kraj

KÝM POMÁHAM, VIEM ŽE ŽIJEM

Katarína, zdravotná sestra
Centrum sociálnych služieb Sibírka,
Bratislava

www.robimcomabavi.sk

LITERATÚRA JEJ ZMENILA ŽIVOT

Vyšťudovala právo, pracovala na Protimonopolnom úrade – a potom začala písať knihy pre deti.

„Hovorí sa, že ak chceš začať odznova, skús si predstaviť, že nemáš žiadne obmedzenia,“ hovorí autorka detskej literatúry Martina Janková. | Foto: Archív M. J.

„Vždy som chcela byť sudkyňa a hľadať, kde je pravda, kde je spravodlivosť,“ hovorí Petržalčanka **Martina Janková**. Svoju víziu niekoľko rokov naplňala na viacerých odboroch Protimonopolného úradu. „Každý bol úplne iný. Iná práca, iné prípady, iní ľudia. Táto práca bola odborne náročná, vyšťudovala nielen vedomosti, ale aj logické a analytické myslenie. V určitom ohľade som sa v tom našla, bavilo ma to. Bolo to ako robiť vyšetrovateľa aj sudcu zároveň,“ hovorí.

Rastúca byrokracia v pracovnom procese ju však začala unavovať a v jednom okamihu si uvedomila, že potrebuje zmeniť život, nájsť niečo, čo by ju viac tešilo, naplňalo. „Hovorí sa, že ak chceš začať odznova, skús si predstaviť, že nemáš žiadne obmedzenia – peniaze, záväzky a môžeš robiť čokoľvek. Tušila som, že v mojom prípade by to asi bolo niečo s deťmi, lebo obdobie, kedy som bola na materskej a moje deti som mohla rozvíjať, ukazovať im svet, ma neskutočne bavilo. A zrazu mi to všetko do seba zapadlo – vytvorím knihu, ktorú bude rozvíjať deti!“

Prvá, Matko a záhada dreveného domčeka, vyšla v roku 2024 a už sa dočkala dotlače. Pokrstila ju však len pred niekoľkými týždňami – spolu s pokračovaním Matko, kde je náš poklad?

Naučiť sa žiť

Martina hovorí, že jej literárna dráha vlastne nebola až taká náhoda. „Ako dieťa som písala básničky a občas ich pani učiteľka poslala do súťaže – ktorú som vybrala,“ hovorí so smiechom. Písачky však veľmi skoro odložila. Opäť ich vytiahla, paradoxne, počas pôsobenia na Protimonopolnom úrade. „Často sme písali rozhodnutia, ktoré mali aj 200 strán. A hoci to bol odborný text, snažila som sa ho poskladať ako príbeh,“ prezrádza.

Pri písaní svojej debutovej knihy sa inšpirovala príbehmi svojich dvoch malých synov, ktorí sú predobrazom hlavných postáv – v knihe k nim pribudla aj sesternica, aby knižka bola pre chlapcov i pre dievčatá – ale aj príhodami, ktoré počula od priateľov a známych. Cieľom knihy je podľa Martiny odbúrať už v detstve nesprávne vzorce správania, ktoré sa na nás lepia počas života. Pri pátraní po tajomstve zápisníka, ktorý nájde Matko v domčeku na ihrisku, sa dozvie napríklad aj to, že nemá druhých hodnotiť, lebo sa môže myliť; že slová druhých si nemá brať osobne, že je dôležité všimnúť si pocity iných, ale najmä – nech sa mu stane čokoľvek, vždy má na výber, ako sa zachová.

Netypický predpredaj

Knihy sa Martina rozhodla vydať sama. Niežeby neskúšala osloviť vydavateľstvá, ale... „Jedno veľké vydavateľstvo mi povedalo, že majú edičný plán na rok a pol dopredu, a že tam by som jednoducho dlho čakala a ešte nebola istota, že to vôbec zoberú. A menšie, ktorým som to ponúkla mi povedali, že je to úžasné, ale potrebovali by spolufinancovanie. Lebo doba je neistá, každý deň pred kníhkupectvom zastaví kamión s päťsto novými titulmi. Vtedy som si povedala, že ak to mám spolufinancovať, tak to už si môžem rovno knihu vydať sama,“ vysvetľuje.

Potrebnú sumu získala cez crowdfunding, čo je dnes bežný spôsob „predpredaja kníh“ a využíva ho napríklad aj básnik z Petržalky, Daniel Hevier. Kampaň trvala 45 dní. „Priznám sa, toto bola a stále je pre mňa veľmi ťažká zložka – samu seba predávať, samu seba ponúkať. Ja by som bola najradšej doma a písala jeden príbeh za druhým. Ale ak ide neznámy spisovateľ na trh, musí dať o sebe vedieť. Lebo môže mať najlepšiu vec na svete, keď sa o ňom nikto nezozná, ďalej sa neposunie,“ konštatuje.

Martinine knihy nájdete v kníhkupectvách, ale získať sa dajú aj na besedách, ktoré robí v hojnom počte – na školách, v knižniciach, v detských centrách. „Pre mňa je totiž dôležité, aby sa témy, ktoré sú v knihe spracované, dostali k deťom aj s komentárom, aby sme sa o tom rozprávali. A musím povedať, že majú skvelé potreby.“

Najlepší poradcovia

Apropo, deti. Martina hovorí, že jej synovia sú nielen inšpiráciou, ale aj prvými recenzentmi. „Čakali pri každej jednej kapitole, kedy ju už dopíšem. Boli veľmi zvedaví, čo bude ďalej. A ja som zasa sledovala, ako sa tváril, keď to čítali, či sa zasmejú tam, kde sa mali zasmiať, či to, ako veci vysvetľujem, je pre deti pochopiteľné. Starší syn sleduje youtubera, ktorý rozoberá filmy a knihy a keďže už to má našťudované, rád mi: ‘Mami, toto sa zvykne ľuďom páčiť, to by si tam mala pridať, ale toto tam nedávaj, to zvyčajne kritizujú’,“ smeje sa.

Písanie ju tak pohltilo, že po literatúre pre deti sa rozhodla pokoriť ďalšiu metu – a, podobne ako autorka Harryho Pottera J. K. Rowlingová, napísať knihu pre dospelých. „Som zvedavá, či ju dokončím do konca leta. Mám už napísanú celú kosť, už len naplniť jednotlivé kapitoly. Bude to beletria, trošku šmrncnutá ezoterikou a sebarozvojom. A tentoraz to nebudú poviedky, ale román.“

Martina Štefániková

dNi 2025
PeTržALkY

S DOBROU ENERGIU OD VEOLIE

19-22
Jún
EUBA

19. JÚN
ŠtvRTok

17:00
FSk Raslavičan
FSk Kýčer
FS Očovan

19:00
FS Ekonóm
FS Gymník
FS Poľana

21:30
Poddukelský
umelecký
ľudový súbor
(PULS)

20. JÚN
PiaTOK

18:00
Sokoly
20:00
Kandráčovci

21:30
Marián
Čekovský
a Lomnické
Čháve

21. JÚN
soBOtA

16:00
Alya a Šorty

17:00
Majself

18:00
Vidiek

19:30
Emma Drobná

21:00
Richard Müller

22:30
Heľenine oči

22. JÚN
NeDeľa

15:00
Marián Greksa
a Henry Tóth

16:00
Komajota

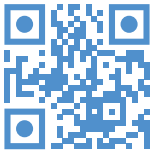
17:00
Pavol Hammel
& Prúdy

18:00
Pokáč

19:00
Helena
Vondráčková

20:30
Samo Tomeček
& Milujem
Slovensko
Band a Katka
Ščevlíková

...a oveľa viac
DNIPETRZALKY.SK

zmena programu vyhradená

generálny partner

hlavni partneri

SKRYTÉ PRÍBEHY PETRŽĽSKÉHO UMENIA

DNES ZANEDBANÉ PODCHODY
MALI BYŤ PLNÉ UMELECKÝCH DIEL

Pravý breh Dunaja bol už od začiatku 20. storočia považovaný za športovo-rekreačné zázemie Bratislavy a zástavba „novej“ sídliskovej Petržalky mala na túto tradíciu nadviazať. Na tieto účely boli v územnom pláne Bratislavy určené časti v susedstve Dunaja a priľahlých lužných lesov na východnom okraji Petržalky.

Už existujúcu dostihovú dráhu mal v časti označenej ako Lúky IX medzi Dolnozemskou cestou a čističkou odpadových vôd doplniť tzv. *Všesportový areál*, ktorý však nebol nikdy vybudovaný. Dlhšie sa však hovorí o projekte Kampusu zdravia a športu, ktorý by mal práve v týchto miestach postaviť Bratislavský samosprávny kraj.

Severovýchodná oblasť v záhybe Dunaja, kde sa kedysi rozprestierali domy starého Ovsíšťa, bola určená pre areály vysokých škôl, ako aj areál oddychu a rekreácie.

V tejto časti sa počítalo aj s prepojením na celomestské centrum, ktoré sa malo nachádzať v oblasti medzi dnešným Prístavným a Starým mostom. Východná časť Petržalky teda

predstavovala dôležitú lokalitu s občianskou vybavenosťou mestského a nadmestského významu.

Na prepojenie tejto oblasti s mestom aj širším okolím mala slúžiť jedna z troch petržalských radiál, ktorá mala za úlohu zabezpečiť prízjazd mimomestskej dopravy z juhu od Rusoviec budúcou diaľnicou D4 a zo severu z Prístavného mosta a diaľnice D1. V projektoch bola táto cesta označovaná ako komunikácia „C“, dnes známa ako Dolnozemska cesta.

Dielo v podchodoch

O tom, že išlo o významnú komunikáciu svedčí aj fakt, že sa počítalo s jej veľkorysým výtvarným dotvorením, ktoré bolo zadefinované v roku 1982 v librete

Model plastiky pri vstupe do areálu Vysokej školy ekonomickej (dnes Ekonomická univerzita v Bratislave) autorov Petra Günthera a Petra Janča. | Foto: Archív M. K.

„výtvarno-priestorového riešenia komunikácie C“. Autormi libreta boli architekti bratislavského Stavoprojektu – **Peter Jančo**, **Pavol Mrázek** a **Marián Šulík**. Táto trojica je podpísaná aj pod systémom mestského mobiliáru **Urbana**

(o ktorom sme písali v Našej Petržalke č. 10/2024), a nie náhodou sa práve na Dolnozemskej ceste kedysi nachádzali aj tri podchody, ktorých prístrešky boli vytvorené z tohto systému. Z troch podchodov je dnes funkčný už len jeden – pred Ekonomickou univerzitou. Ďalšie dva sú uzatvorené a prístrešky boli odstránené.

V rámci výtvarného dotvorenia podzemných priestorov podchodov sa počítalo s umiestnením diel vytvorených technikou kamennej mozaiky. Všetky tri diela s úctyhodnými rozmermi 47 x 2,7 metra mal vytvoriť maliar **Peter Günther**. Ten je zhodou okolností aj autorom nedávno obnovej monumentálnej maľby *Znaky Bratislavy*, ktorá sa nachádza v tejto lokalite, na Blagoevovej ulici.

Každé dielo malo tematicky odkazovať na občiansku vybavenosť, na ktorú jednotlivé podchody nadväzovali – najsevernejší podchod mal viesť do

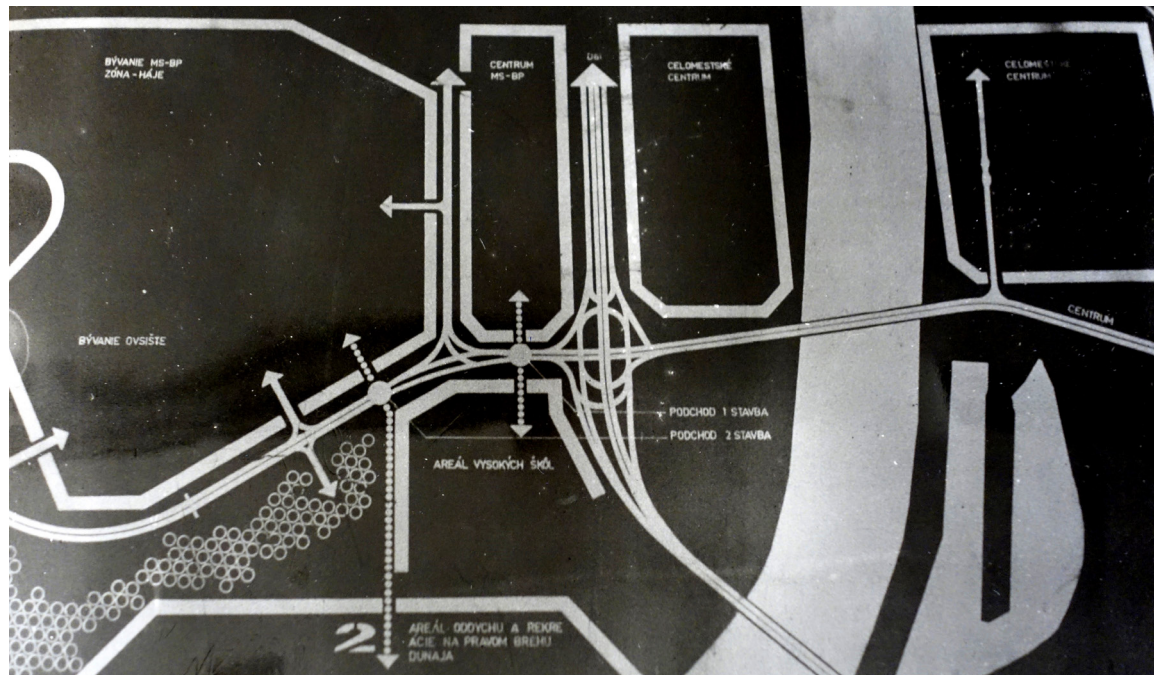
Súčasný stav mozaikového múru pri podchode na Bzovíckej ulici, ktorý navrhol Peter Günther na tému šport. | Foto: Martin Kleibl

areálu vysokých škôl a téma diela bola zadaná ako *Odbornosť – cieľ výuky socialistického človeka*, druhý (dodnes existujúci) podchod mal prepojiť obytnú zónu s Areálom prímestskej rekreácie a oddychu a dielo malo zobrazovať *Slnko, vodu a vzduch*. Najjužnejší podchod, na úrovni dnešnej Bzovíckej ulice mal viesť do Všešportového areálu a z toho dôvodu sa mala mozaika viazať k téme *Šport – významná zložka osobnosti človeka*.

Žiadne z týchto diel sa, bohužiaľ, nedočkal realizácie – možno aj preto, že ani žiaden z plánovaných areálov sa nepodarilo vybudovať tak, ako bolo plánované. Iba dielo, ktoré malo byť situované na ľavej strane podchodu pri dnešnej Ekonomickej univerzite, sa dostalo do fázy návrhu a posudzovania komisiou. Ani jeho realizácia sa však z neznámych dôvodov neuskutočnila.

Mozaiky zničil čas i ľudia

Ďalšie nerealizované monumentálne dielo, ktoré takisto navrhol Peter Günther v spolupráci s architektom Petrom Jančom, malo stáť hneď za vyústením podchodu, pri vstupe do areálu Vysoké školy ekonomickej (dnes Ekonomická univerzita). Malo ísť o betónovú plastiku vo forme esovitého špicatého objektu s výškou 5,5 metra. Autori predložili štyri návrhy výtvarného riešenia objektu, v roku 1983 sa

Plán rozmiestnenia jednotlivých zón v severnej časti Dolnozemskej cesty s vyznačením peších a dopravných komunikačných osí.
Foto: Archív M. K.

však rozhodlo o zastavení tejto akcie.

Podarilo sa však zrealizovať dve diela v blízkosti podchodov, ktoré boli taktiež viazané na vstupy do jednotlivých areálov. Vedľa vyústenia podchodu pred Ekonomickou univerzitou sa dodnes nachádza trojica tehlových múrikov esovitého tvaru, ktoré boli kedysi pokryté sklomozaikou na tému *Oslava prírody*. Toto dielo malo odkazovať na vstup do Areálu oddychu a rekreácie, ktoré dnes čiastočne korešponduje so športoviskami a jazdeckým klubom TJ Slávia STU. Autorom mozaiky s plochou 122 m² bol

taktiež **Peter Günther** a pod architektonické riešenie objektu sa podpísal **Pavol Mrázek**.

Dielo osadili v roku 1983, žiaľ, postupom času jednotlivé diely mozaiky poodpadávali a nakoniec boli múry presprejované reklamou a grafity nápismi – takže z pôvodného diela neostalo vôbec nič a je nenávratne stratené.

Podobný osud stihol aj múrik s mozaikou od toho istého autora (spoluautorom bol architekt **Marian Šulík**) pri vstupe do plánovaného Všešportového areálu pri podchode na Bzovíckej ulici. Väčšina častí mozaiky odpadla a veľká časť diela je premaľovaná,

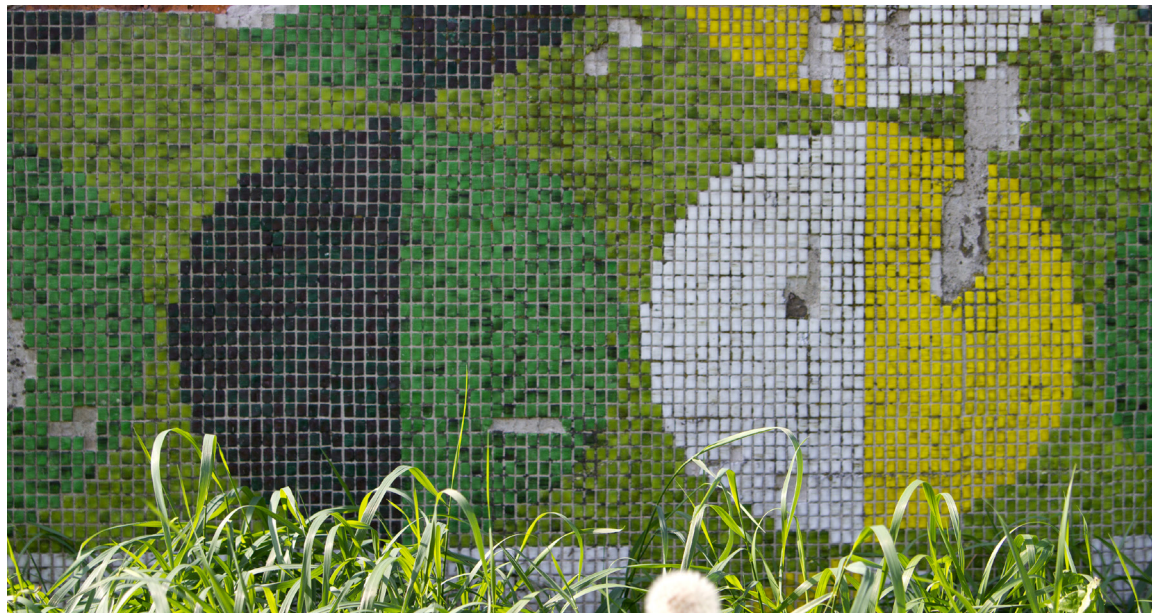
no ešte stále sa tu dajú vidieť torzá mozaiky v podobe piktogramov so športovou tematikou.

Ikonická holubica

Kúsok od tohto múrika sa nachádza aj dielo, ktoré sa v librete výtvarného dotvorenia cesty spomína ako priestorová plastika umiestnená na križovatke trasy „C“ s trasou „L“. Píše sa v ňom, že „*križovatka je situovaná v priestore prvých kontaktov pohybujúceho sa automobilistu s mestom, a to s areálmi celomestského významu, ako aj s obytnými súborami nového Mestského sektoru Bratislava – Petržalka pri príznažde od Rusovíc*“. Monumentálna plastika reflektujúca témy „*mladosť, harmónia, pohyb*“, ktorú mal stvárniť sochár **Karol Lacko**, nie je ničím iným, ako dnes veľmi známou ikonickou plastikou Holubica mieru z roku 1984 na križovatke Dolnozemskej cesty a Betliarskej ulice.

Východná časť Petržalky v okolí Dolnozemskej cesty je skutočne bohatá na zaujímavé príbehy umeleckých diel. Nabudúce sa však vyberieme za cestu, do areálu Ekonomickej univerzity a jej okolia, kde sa toho skrýva ešte viac.

Martin Kleibl

Torzá mozaiky Oslava prírody pri podchode pred Ekonomickou univerzitou, stav v roku 2008. | Foto: Martin Kleibl

Realizáciu výskumu podporil z verejných zdrojov formou štipendia Fond na podporu umenia.

NAJSLÁVNEJŠIA REBELKA MÁ 80!

Má deväť rokov, tuhé ryšavé vlasy spletené do odstávajúcich vrkočov a je najsilnejším dievčaťom na svete. Ak je to potrebné, zdvihne aj koňa. Do školy nechodí, veď všetko, čo potrebuje, vie. Býva sama vo Vile Vilôčke – jej tatko, okrem toho, že je námorník, sa totiž venuje vládarskym povinnosťiam na ostrove Kurekuredut. Jej najlepšimi priateľmi sú opička Pán Nilsson a dve vychované deti – Anika a Tommy.

Legendárna knižka **Pippi**, **Dlhá Pančucha** švédskej autorky **Astrid Lindgrenovej** vyšla pred osemdesiatimi rokmi a pravdou

je, že to spočiatku nemala jedno-
duché. Mnohé vydavateľstvá ju
odmietli s odôvodnením, že také
dievčisko nebude pre deti dobrým
príkladom.

A predsa, alebo práve preto sa
ním stala. Jej odvaha, dobrosrdeč-
nosť, lojálnosť, bezprostrednosť
a humor očarili milióny čitateľov.
Od prvého vydania v roku 1945
túto pôvabnú knihu preložili do
viac ako 70 jazykov.

Pippi má 80!
4. – 30. júna
Knižnica Prokofievova 5

Knihu o Pippi preložili do vyše 70 jazykov, najslávnejší seriál vznikol vo Švédsku v 60. rokoch. | Foto: Svensk AB

Knižnica Petržalka v spolu-
práci so **Švédskym veľvyslanec-
tvom** vo Viedni predstaví Pippi
prostredníctvom jedinečnej výstavy
v pobočke na Prokofievovej 5.
Pre deti sú pripravené aj zábavné
aktivity, fotokútik a fotostena, pri
ktorej sa na okamih môžu preme-
niť na malú šibalku.

Pippi zavíta aj na Dni Petržalky
v dňoch 21. a 22. júna, kde si deti
na výtvarných dielničkách vytvoria
vlastnú postavičku, Vilu Vilôčku,
koňa či opičku, pána Nilssona.

Martina Štefániková

LITERÁRNY STAN KNIŽNICE A VYDAVATEĽSTVA SLOVART NA DŇOCH PETRŽALKY

Počas Dní Petržalky dostáva už po
druhýkrát priestor aj literatúra. Literárny
stan, v ktorom počas dvoch dní privítame
autorky a autorov vydavateľstva Slovarť,
ponúkne aj detské divadlo či zážitkový

workshop. Súčasťou bude aj výstava „Pippi má
80!“, burza kníh či výtvarné dielničky.

Hostia: **Lukáš Cabala, Pavol Weiss, Silvia
Bystričanová, Barbora Kardošová, Braňo
Jobus, Slávka Liptáková** a iní.

**21. – 22. júna | 11:00 – 17:00 | Areál Ekonomickej univerzity v Bratislave
na Dolnozemskej ceste**

Literárny stan petržalskej knižnice na Dňoch Petržalky
2024. | Foto: Ivana Vrabľová

PETRŽALSKÉ SÚZVUKY FERKA URBÁNKA 2025 • 36. ROČNÍK

Už len necelý mesiac ostáva
do uzávierky 36. ročníka ce-
loslovenskej literárnej súťaže
neprofesionálnych autoriek
a autorov všetkých vekových

kategórií Petržalské súzvuky Ferka
Urbánka. Tento rok je súčasťou aj
CENA RIADITEĽKY petržalskej
knižnice za najpútavejšie literárne
dielo o Petržalke.

Svoje básne, poviedky, rozprávky, ukážky z noviel či
románov môžete poslať do 30. júna na e-mail
nemethova@kniznicapetrzalka.sk.

PETRŽALSKÁ AKADEMIA VZDELÁVANIA: ŽENY V ODBOJI

Aj keď sa hovorí, že vojenská
odvaha je doménou mužov, opak
je pravdou. História pozná
stovky žien, ktoré svojím hr-
dinstvom významne ovplyvnili
chod dejín.

A práve o ženách v odboji
bude piata prednáška z oblú-
beného projektu Petržalská
akadémia vzdelávania. Porozprá-
vať o nich príde **Viera Jurková**,

kurátorka Vojenského historic-
kého múzea v Piešťanoch.

Pripravila **Viera Némethová**,
Knižnica Petržalka

30. jún | 17:30
Knižnica Prokofievova 5

KULTÚRNE ZARIADENIA PETRŽALKY

[f kulturavpetrzalke](#) [@ kultura_v_petrzalke](#) [www.kulturavpetrzalke.sk](#) **JÚN 2025**

DOM KULTÚRY ZRKADLOVÝ HÁJ

pia 06.06. | 20:00 | 10 - 18 €
ČAVALENKY KRST + TONO S
krst nového albumu ZADLUZENÍ

so 07.06. | 17:00
LETNÁ ROZLÚČKA S PRVOSIENKOU

st 11.06. | 19:00 | 28 €
KLENOTY ČESKEJ KOMÉDIE NA ZLATÉM JEZEŘE
romantická komédia,
ktorá úprimne dojme a pobaví

št 12.06. | 18:00 | 5 €
ZÁVEREČNÁ AKADEMIA TANEČNÉHO ODBORUŽUŠ J. ALBRECHTA

pia 13.06. | 19:00 | 17 €
FRANTIŠEK NEDVĚD A NEZNÁMI
hrajú nádherné skladby
od bratov Nedvědovcov

so 14.06. | 17:00 | 15 €
HÁJENKA A JEJ KAMARÁTI
vystúpenie detského folklórneho súboru s hosťom FS Gymnik

ne 15.06. | 17:00 | 18 €
KONCERT PRE NAŠICH OTCOV
hudobné podujatie speváckych zborov
pri príležitosti Dňa otcov

ut 17.06. | 14:00 - 19:00 | 4 €
NESTARNÚCE MELÓDIE
tanečno-zábavné popoludnie
so skupinou DUO SERVUS

st 18.06. | 18:00
POPOLUŠKINA ČRIEVIČKA
tanečná rozprávka
baletné štúdio Terpsichoré

št 19.06. | 17:00 | 7 €
TALENTINA HRÁ, SPIEVA A TANCUJE S ODVAHOU
koncoročné predstavenie
SZUŠ Talentina

po 23.06. | 19:00 | 23/ 25 €
JSME ZLOČINOŽROUTI TOUR 2025
vyprávění true crime příběhů
- podcast naživo

ut 24.06. | 18:00 | 15 €
GALAPROGRAM
KMG DANUBIA A HALO HALO
koncoročný galaprogram

st 25.06. | 16:00 - 20:00 | vstup voľný
SPOLOČENSKÉ HRY

št 26.06. | 18:00 / 19:00 | 7/ 6 €*
LADIES NIGHT: LÁSKA, NEBLÁZNI!
r. A. Bougheraba, FR, 2025, český dabing,
MN-12, vulgarizmy, 86 min.
* v cene vstupenky: welcome drink,
kozmetické poradenstvo, tombola

so 28.06. - ne 29.06.
10:00 - 22:00 | 28 - 35 €
FANASIA 2025
festival plný prednášok, workshopov,
súťaží a vystúpení s ázijskou tematikou

DOM KULTÚRY LÚKY

št 05.06. | 18:00 | 15 €
TVORIVÝ BABINEC S MARTINKOU
tvorivý večer s M. KAZDOVOU
základy drôtovania
rezervácie na dkl@kzp.sk

pia 06.06. | 19:00 | 12 €
STAROVAL
muzikál / dráma **DIVADLO TANDEM**

ne 08.06. | 14:00 | 8 €
ZÁVEREČNÁ AKADEMIA TANEČNÉHO A DIVADELNÉHO ODBORU SZUŠ ART PEGAS

ne 08.06. | 16:30 | 8 €
ZÁVEREČNÁ AKADEMIA HUDOBNÉHO ODBORU SZUŠ ART PEGAS

ut 10.06. | 10:00 - 20:00 | vstup voľný
POP HIT 2025
okresná súťaž v populárnej piesni
10:00 SEMIFINÁLE
17:00 FINÁLE

št 12.06. | 18:00 | 15 €
LADIES ART
VÝTVARNÝ VEČER S MONIKOU
Anjel pre šťastie - kombinovaná technika
rezervácie na dkl@kzp.sk

pia 20.06. | 17:00 | 3/ 6 €
MODA 25
prehliadka módnej tvorby
nových odevných návrhárov

pia 27.06. | 16:00 - 20:00 | 4 €
ČAJ O ŠTVRTEJ
so skupinou DUO SERVUS

so 28.06. | 19:00 | 5 €
KORTEX
koncert novej hudobnej skupiny

ne 01., 08., 15., 22., 29.06.
15:00 - 18:00 | 4 € / osoba / hodina
STOLNÝ TENIS PRE VEREJNOSŤ

po 02., 09., 16., 23.06.
8:00 - 12:00 | 2 € / osoba / hodina
RAKETOVÍ SENIORI

po 02., 09., 16.06. | 9:30
3 € rodič + dieťa / 4 € rodič + 2 deti
ČARBANIČKY
výtvarný ateliér s herňou
v sprievode rodiča

po 02., 09., 16., 23.06. | 19:00 | 4 €
SVET ZDRAVIA - JOGA

st 04., 18., 25.06. | 9:30 | 4 €
ZDRAVÝ CHRÁT

st 04., 11., 18., 25.06. | 17:30 | 4 €
HAPPY DANCE KIDS

št 05., 12., 19., 26.06. | 17:00 | 4 €
ZDRAVOTNÉ CVIČENIE

št 05., 12., 19., 26.06.
18:00 - 20:00 | 20 €
KERAMICKÝ WORKSHOP
rezervácie na dkl@kzp.sk

št 05., 12., 19., 26.06. | 19:00 | 4 €
LATINO ZUMBA

CC CENTRUM

po 02., 16.06. | 09:00 | 2 €
po 02., 16.06. | 10:00 | 2 €
CVIČENIE PRE PETRŽALSKÉ SENIORKY III. a IV.

st 04., 18.06. | 09:00 | 2 €
st 04., 18.06. | 10:00 | 2 €
CVIČENIE PRE PETRŽALSKÉ SENIORKY I. a II.

št 05., 12., 19., 26.06. | 10:00 | 2 €
TANEC PRE RADOSŤ
country tance pre seniorov

pia 06.06. | 08:00 - 13:00
PETRŽALSKÁ KVAPKA KRVI
v spolupráci s MČ Bratislava
Petržalka a Národnou transfúznou
jednotkou Slovenska

st 11.06. - 30.06. | 17:30 | vstup voľný
POZDRAVY Z ATELIÉRU
záverečná výstava výtvarných
a keramických kurzov CC Centra

DOČASNÝ KULTÚRNY PRIESTOR

ut 03.06. - 29.06.
DUST AND DATA
výstava diplomových prác študentov Katedry
fotografie a nových médií VŠVU
vernisáž: 19. 6. 2025 o 18:00
otváracie hodiny:
štvrtok, piatok: 15:00 - 19:00
sobota, nedeľa: 13:00 - 16:00

zmena programu vyhradená

POD KOŠMI SA UPLATNIA AJ MALÉ ŽENY

„Basketbal je pekná a aj tvrdá hra, ale aj v živote sa musíte prebýjať, nepreplávate ním tak, že sa vám každý uhne,“ hovorí šéftrener basketbalového klubu BKM Petržalka Five Stars.

História dievčenského Basketbalového klubu mládeže (BKM) Petržalka – Five Stars je, dá sa povedať, kľukatá. Jeho prapôvod siaha niekde do prvých rokov druhého milénia, kedy v Petržalke vznikol Basketbalový klub (BK) Lúky (odčlenením z jedného z v tom čase najväčších bratislavských tímov – Lokomotíva Bratislava).

BK Lúky sa neskôr pretransformoval na úspešný BK Petržalka, z ktorého vyšlo aj niekoľko súčasných slovenských reprezentantiek. Keďže ho však zastrešovali rodičia dievčat, ktoré v klube trénovali, po ich odchode do seniorských tímov stál klub na pokraji zániku.

No nestalo sa. Aspoň nie úplne. Vznikol celkom nový klub, ktorý sa venuje predovšetkým výchove nových basketbalových nádejí. „Tak vznikol BKM Five Stars Petržalka. Bolo to pred siedmimi rokmi, v roku 2018,“ približuje **Roman Barčák**, ktorý v ňom pôsobí ako šéftrener.

Zatiaľ bez haly

„Keď sme sa menili na BKM Five Stars Petržalka, mali sme jedno mládežnícke družstvo a jednu prípravku. Musím si zaklopať, ale dari sa nám, klub sa poriadne rozrástol. V súčasnosti tvorí našu členskú základňu viac ako stovka hráčok a v Bratislave sme jeden z najväčších dievčenských basketbalových klubov. A aj pomerne úspešný v mládežníckych kategóriách,“ hrdo hovorí Barčák.

Paradoxne, napriek tomu stále nemajú skutočnú domovskú halu. „Ale to je v Bratislave všeobecný problém. V súčasnosti trénujeme na školách, máme tri prípravky – na ZŠ Pankúchova, ZŠ Černyševského, ZŠ Dudova a budúci školský rok sa k nim pridá aj ZŠ Budatínska. Kvázi domovskú halu máme na Vranovskej, v priestoroch Evanjelického lýcea. Ale začína sa ťušiť, že sa má rušiť, tak uvidíme, kde skončíme. Každopádne verím, že to ešte nejaké dva-tri roky potrvá,“ vysvetľuje Barčák.

Nadšene dodáva, že už vyskúšali aj multifunkčnú halu na Prokofievovej – ktorú Petržalka zrekonštruovala –, a s nádejou sa pozerá na Športovú halu na Draždiaku, ktorú mestská časť

Basketbalový klub BKM Petržalka – Five Stars vznikol v roku 2018. | Foto: Archív R. B.

získala v roku 2023, a ktorá po ukončení obnovy výrazne rozšíri možnosti športových klubov i verejnosti.

Inovatívne metódy

Podľa Barčáka patrí basketbal v súčasnosti medzi najobľúbenejšie športy. Aj preto nemajú núdzu o nové členky. „Najčastejšie ich získavame vďaka prípravkám na základných školách. A aj keď sa možno na začiatku z jednej triedy priblížia len dve dievčatá, počas roka sa to nabaluje. Povedia si medzi sebou, že je na tréningoch fajn a postupne sa pridajú ďalšie. Takže začíname rok so šiestimi a končíme s dvadsiatimi.“

Za rastúcou členskou základňou je však najmä kus tvrdej práce. Alfou a omegou je robiť tréningy tak, aby hra dievčatá bavila, no v BKM Five Stars sa neboja ani inovatívnych tréningových metód. „Vlani sme rozbehli spoluprácu s fyzioterapeutom, ktorý vo vekových kategóriách od 12 rokov pracuje s dievčatami raz týždenne pol hodinu. Prípravuje pre ne kompenzačné cvičenia, aby sme zabránili problémom, ktoré nastávajú, ak dlhodobo robíte iba športové cvičenia,“ prezrádza. S rodičmi zasa spolupracujú v oblasti výživy dievčat – radia im, ako by sa mali mladé hráčky správne stravovať.

Nesmierne dôležité je však podľa Barčáka aj to, aby všetky dievčatá cítili, že sú platnými členkami tímu. „Preto dbáme na to, aby si v nižších kategóriách každá zahrála.“ Vychádza táto taktika? „Myslím si, že áno. Cítíme to na vzrastajúcej členskej základni. A aj na dosiahnutých úspechoch, v kategóriách U13 a U15 ideme tento rok na Majstrovstvá Slovenska. Uvidíme ako dopadne.“

Vzdelávajú trénerov

Nádejným basketbalistkám sa v BKM Five Stars Petržalka venuje osem trénerov. Nie je to málo, ale uživil by ich aj viac. Najväčší problém je nájsť trénerov pre najmenšie deti. „V starších kategóriách, kde sa už hrá naozajstný basketbal, je tréningové záťažnejšie. Pri malých deťoch to ešte nie je veľmi o basketbale, je to viac o základoch a keď sa hrá, je to skôr nabáňáčka než ozajstný zápas. Na toto musíte mať danosti, aby ste to robili dobre a deti prílišným drillom neodradili, ale na druhej strane im poskytlí základy, na ktorých budú môcť stavať,“ opisuje.

Dôkazom, že to v klube myslia s basketbalom vážne, je aj to, že intenzívne pracujú aj s trénermi. „Basketbal sa vyvíja. Preto sa snažíme vyhnúť dosť rozšírenej chybe – nezačychenie moderných trendov. Správnu cestou je vzdelávanie. Sledujeme novinky,

chodíme sa pozerat' do iných klubov, aj v zahraničí, a pokiaľ absolujeme semináre, ktoré organizuje Slovenská basketbalová asociácia.“

Nielen pre dlháčov

Ako každý šport, aj basketbal sa vyvíja a mení tak, aby bol pre divákov atraktívnejší. Predovšetkým sa výrazne zrýchlil a podľa Barčáka je to aj tým, že kedysi začínali deti hrať v 6. – 7. triede, zatiaľ čo teraz sú to už prváci, druháci. Títo malí basketbalisti majú dokonca vlastnú Mikroligu, ktorá funguje pod hlavičkou SBA. Five Stars sa do nej prihlasujú už tretí rok.

„Aj u nás razíme teóriu, že ideálne je začať čo najskôr, hoci sa nebránime ani starším deťom. Samozrejme, začínať v desiatich – dvanástich, ak ste predtým nerobili žiaden šport, je oveľa ľahšie. No ak ste len presedli z plávania, atletiky či gymnastiky, je to plus. Máme aj bráčku – v kategórii U15 –, ktorá predtým tancovala a v priebehu roka sa dokázala začleniť do základnej bráčkovej rotácie. Je veľmi šikovná!“

hovorí Barčák a dodáva, že rokmi sa zmenila aj predstava ideálneho hráča. „Pravdaže, výška je stále výhodou. No v dnešnom rýchlom basketbale sa presadila aj nižšie dievčatá. Aj my máme v tíme malé bráčky, ktoré sú veľmi dobré a sú aj v širších výberoch reprezentácií.“

„Je to kontaktná hra, ale v živote sa tiež musíte prebýjať, nepreplávate ním tak, že sa vám každý uhne,“ odpovedá Barčák na otázku, či basketbal predsa len nie je pre dievčatá trochu tvrdý šport. „Ale šport dáva dievčatám do života nielen zdatnosť, naučí ich aj iným veciam – zodpovednosti; schopnosti prekonať sa, aj keď sa im nechce; prežiť sa cez neúspechy; ísť si za svojím cieľom,“ hovorí.

Najväčším strašiakom je puberta

Pri otázke na najväčšie problémy, s ktorými sa potýkajú, Barčák potvrdzuje skúsenosti z iných športových klubov: medzi strašiakom patrí puberta, kedy sa záujmy a priority detí často otočia o 180 stupňov a šport sa presúva na najnižšie priečky. „Dievčatá majú pocit, že kým ostatní si užívajú, ony chodia na tréningy, na zápasy... a strácajú motiváciu,“ vysvetľuje tréner.

Šéftrener Roman Barčák sníva o tom, že klub raz bude mať domovskú halu. | Foto: Archív R. B.

Preto vymysleli v spolupráci s reprezentantkami Slovenska projekt, ktorého cieľom bolo ukázať dievčatám, čo môžu dosiahnuť. „Zastrešovala ho Sabi Oroszová-Simonovičová s Teri Pálenikovou, najlepšou slovenskou bráčkou za posledné dva roky. Špeciálnym hosťom bola Ivana Jakubcová.“

Druhý častý problém amatérskych športových klubov – financie – pomáha BKM Five Stars čiastočne riešiť mestská časť pravidelnými dotáciami. Tento rok sa vďaka nárastu členskej základne „Hviezdy“ prehnuli medzi veľké športové kluby, kde je už finančná podpora o štedrejšia a priplesili si o takmer 8 000 eur. „Kedysi boli všetky dotácie boli viazané na materiál – lopty, pomôcky, atď. Teraz už sa dajú niektoré použiť na nájom telocvične, digitálne pomôcky, sústredenia či účasť na súťažiach,“ približuje.

Sny o budúcnosti

BKM Five Stars Petržalka je mladý klub, no s veľkými ambíciami. „Naším snom je vybudovať širokú základňu, mať kompletnú pyramídu od detí až po ženy a dostať sa do extraligy – aby dievčatá mali bráčku kontinuitu a možnosť zahrat' si najvyššiu súťaž. Ale to je hudba ďalekej budúcnosti a nechceme to uponáhlať, lebo našim predchodcom sa to vypomstilo. Čo ešte? Pravdaže, chceli by sme mať halu, ktorá bude domovská, kde nebudeme riešiť počet tréningov a priestor, o ktorý sa treba deliť s ďalšími klubmi. A v neposlednom rade – dostatok financií. Získať hlavného sponzora, ktorý pokryje väčšinu rozpočtu sezóny,“ uzatvára Roman Barčák.

Martina Štefániková

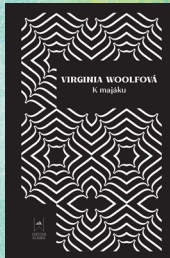
INZERCIA

PETRŽALSKÁ LETNÁ UNIVERZITA SENIOROV

REGISTRÁCIA DO 30. JÚNA

petrzalka.sk/univerzita

„Podľa Lily pán Ramsay pôsobil sympatickejšie práve preto, lebo bol presvedčený, že jeho boľavý malíček znamená koniec sveta. To jej na ňom neprekážalo. Veď koho by oklamal? Otvorene ľudí žiadal, aby mu lichotili, aby ho obdivovali, jeho... (znenie tajničky).“ Výhercom krížovky z čísla 05/2025 sa stáva Jana Moravanská. V júnovom čísle hráte s vydavateľstvom Lindení o oceňovaný román K majáku od jednej z najinovatívnejších autoriek 20. storočia Virginie Woolfovej. Držíme palce! Lindení						Pomôcky: eerie, YK, Amani, ýt, KNA, Ate	Opustila	Milenec (zast., hovor.)	Dievča (slang.)	Nie to	Juj, po česky	Tajomný, po anglicky	Maškrtil (kníž.)
Natičiem													
Mužské meno (26.3.)													
1. časť tajničky						EČV Rim. Soboty							
						Grécke sídlo							
Arab News Agency					Air. Ind. Asso. (skr.)								
					Rúbeme								
Kód Litvy, Litva (kód)				Git									
Ukazovacie zámeno				Krupica (nár.)									
Autor: Blah.	Pribytok včiel	Spojovací uzol (skr.)	Kedysi, po česky	Občianska informačná komisia (skr.)	Na to miesto, tam Model auta Ford			Onak, inakšie	Bravčové mäso z chrbta				
2. časť tajničky						Hlásateľ mieru (kníž.)							
						Africká žirafa							
Ľudské bytosťi						Oziminové obilie							
						Podpora							
	Kopnutie, úder nohou	MOL Sýrie			Obrobí motykou			Argón (zn.)					
		5. časť tajničky			Mesto, po nemecky			Zorné uhly					
Kilopond- sekunda (zn.)				Dusné teplo, sparno			Ktoré, akéže						
				Nútil			3. časť tajničky						
Plúž			Odtlačok topánky				Kus (skr.)		Atribút (skr.)				
			Mládenec (nár.)				Key Acc. Exec. (skr.)		Obruba šiat				
Robotníci pri peci						Hynul							
						Tmavý oblak							
	Veľká kopa, hromada					Natierate							
						Prerazil							
Biely nerast (živec)						Predjedlo							
						Očistil v práčke							
Rozsieval zrno					Krajina		Falošný, po flámsky		Koniec modlitby				
					Okresný archív (skr.)		Ár, po česky		Veľká sudovitá nádoba				
	Aktinón (zn.)			Opatera (kníž.)				Tibetské zvierat					
				Existoval, jestvoval				Hľa, pozrite					
Počnúc			Ženské meno (4.12.)					EČV Malaciek					
			Chem. zn. lítia					Nízke nap. (skr.)					
Koleso (nár., hovor.)					Aliancia Internat. de Tourisme (skr.)		4. časť tajničky						
Olial, po česky					Lactococ- cus Lactis (skr.)		Ženské meno (26.7.)						

Odpovede zasielajte na e-mail noviny@petrzalka.sk do **22. júna 2025** v predmete správy so slovom Tajnička.
Zaslanie viacerých e-mailov nezvyšuje vaše šance na výhru.